

Wël Jethu ci Joon göt Wët nhom

Wël ci Joon göt aa Jethu nyuooth ke ye Wët theer Nhialic tö thün ë lənayən ku èmën, ku abi tö thün ë lanayən ku èmën, ku abi tö thün atheer, “Ku Wët aci bën a raan ku ciëj kek yo.” Cimën ye athöör nhom guöp ye lueel, Joon ë gät wëlka rin bï koc kuen ye njic lön nadë ke Jethu yen Aluëëk, Wën Nhialic wääär ci lëk koc. Ku koc bï wëtde gam aabï pïr. (20:31)

Jethu aye nyuooth aban tuej yic, lön ë yen Wët Nhialic. Ku wël kök bï ciëen ë kënë cök, aa kák juëc jän gõi ci Jethu looi. Ku kakkä aa Jethu nyuooth aya lön ë yen Wën Nhialic, ku ë yen Aluäj wääär ci lueel. Kakkä cök, kák jän gõi ci röt tiëen aaci teet yiic. Aban athör kënë ë yo lëk té ci koc kök wët Jethu gam thün ku buothkë. Ku dhäl koc kök wëlke ku cik wëtde gam.

Jok cökdít 13 yet 17 ala yic té ci Jethu kek kocken ye buooth rëér thün ë tök wëér aköl wääär däm ye. Ku èci jam tënë kocken ye buooth näakde nhom tuej té bï kek röt guieer thün, ku deet kepuöth. Cök ciëen aa yo lëk dömdöm Jethu, ku luënde ku piëët ci ye piäät tim ci riüü kou, ku jön rotde. Ku jol a nyooth ci yen rot nyuooth tënë kocken ye buooth jön rotde cök ciëen. Anyiköl tin ci koor ye yök cökdít 8 yic, jok cök koor 1 yet 11 aci nyään wei kák ci göt theer yiic. Ku akëc koc tuej kek ke war gëtgët wël Jethu yiic göt. Ku aye koc kök göt aya tëdët.

Joon ë miöc pïr akölriëec èbën bï gäm koc té gëm wët Raan ci lëc ku dëc, dëet koc puöth. Ku ë miöc bï

rot jook ëmën ke bi gam koc biJethu gam, lon ye yen dhël ku yic ku pür.

Kák tö thin

Kák ci göt tueñ 1:1-18

Joon raan koc muoac nhüim ku koc ci Jethu kanj buooth 1:19-51

Piöoc eñ Jethu 2:1-12:50

Nin ciëen kadhorou thuonde nhom tueñ 13:1-19:42

Jön rot ku nyooth rot Bëny 20:1-31

Kák ci göt ciëen nyooth rot dët Galilia 21:1-25

Wët Pir

¹ Wätheer kec nhial ku piny cak, Wët eñ tö thin, ee rëer kek Nhialic, ku Wët eñ ye Nhialic. ² Wët eñ rëer kek Nhialic wäär cek käy. ³ Käjuëc rëer nhial ku piny ëbën aake cak eñ ye. Ku acin kák tö thin kec ke cak ke yeen liu thin. ⁴ Kuat kák tö thin ëbën aa pür yök tënë ye. Ku piërde aci ruel gam raan ëbën.* ⁵ Piërde yen eñ ruel dëp apei muöoth yic, ku akec lëu bi kuöm nyin piny.

⁶ Nhialic eci atuönyde tooc, raan col Joon. ⁷ Aci bën bi koc bën lëk bik ruel ñic. Aci bën bi lëk ke bi raan ëbën wët piñ ku gem. ⁸ Yeen ecie yen ruel, aci bën bi koc bën lëk ruel. ⁹ Ku Wët yen eñ ye ruel ayic, ruel ci bën pinynhom tënë raan ëbën.

¹⁰ Wët eñ tö pinynhom, ku Nhialic eñ cak piny eñ ye, ku akec koc pinynhom ñic. ¹¹ Yeen aci bën tënë kák ke ci cak, ku akec kocken ci cak lor. ¹² Ku aci koc abëk bën lor ku gamkë wëtde, goke gam riel bik aa mith Nhialic. ¹³ Keek aacie mith Nhialic cit të ye

---

* ^{1:4} Wët yen aci bën aa pür   ^{1:6} Mt 3:1; Mk 1:4; Lk 3:1-2

koc dhiëëth thïn, cïmën ye mith la wun dhiëëth ke. Ee Nhialic guöp yen ë Wunden.

14 Wët aci bën a raan ku ciëj ke yo. Ku diëekde acuk tüj, diik Wën töj Nhialic. Ku ë yen bii yic, ku lier puöu Nhialic tënë yo.

15 Ku Joon aci tuösl ku lëk koc ë riënke ëlä, “Kënë yen ë raan wäär ye yen jam ë riënke, raan wäär ya lueel ëlä, ‘Yen abi lëk bën yacök, ku adit tënë ya. Yeen ë rëer thïn wäär ke ya këc cak dhiëëth.’ ”

16 Rin käpuøth ë yen Wën Nhialic, yen aci yo dœc ëbën, döc tök ë döc dët cök. **17** Wätheer löj ëci Nhialic gäm koc ë Mothith, ku ëmën Nhialic aci yic ku lier piändé gäm koc ë Jethu raan cï lœc ku dœc. **18** Acin raan cï Nhialic kañ tüj téyøn. Ee Wën töj thöy kek Nhialic, rëer Wun lëöm yen aci yo cöl aŋic Nhialic.

*Athön Joon raan koc muɔɔc nhüüm
(Mt 21:12-13; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)*

19 Käcdit Itharel Jeruthalem aake cï koc käk Nhialic ku koc kuat Lebi tuɔɔc tënë Joon, bïk la thiëec ëlä, “Ye yin ña?”

20 Ku Joon akëc bën jai bï wëtden dhuknhom. Aci bën bëer ë cök ku lueel ëlä, “Acie yen Raan cï lœc ku dœc.”

21 Gokë thiëec, “Aye yin ña? Ee yin Elija?” Go bëer, “Acie ya.” Gokë bën thiëec, “Ye yin raandit käk Nhialic tüj bï bën?”† Go dhuöök ke, “Vei! Acie ya.” **22** Gokë lueel, “Lëk yo, ee yin ña? Yok aa dhil wët dhuöök koc ke toc yo. Ye rot yök ë yin ña?” **23** Go Joon bëer, “Yen ë jam apei roor të cïi ceñ, ‘Guierkë

---

† **1:21** Raan käk Nhialic tüj bï tuösl, bï bën Raan cï lœc ku dœc bën lueel. Tij L.rou 18:15, 18; Mt 4:5

dhël Bëny bï la cök cümën wäär cï Ithaya raan käk Nhialic tüj ye lueel.’ ”

24 Röörkä aake tooc koc akut Parathï, **25** ku jølkë Joon bën thiëec elä, “Yenjö ë yïn koc muooc nhïïm të cïï yïn ye Raan cï lœc ku dœc, ku yïn acie Elija ku cïï ye raandit käk Nhialic tüj?” **26** Go Joon dhuëk ke, “Yen ë koc muooc nhïïm pii ë path, ku raan arëer kamkun ë tën ku acäk ñic, **27** raan yen lœk bën yacök ciëen, ku acä lœu ba warke dök.” **28** Kën ë loi rot pan cöl Bethanï, wär Jordan kœu tewäär ye Joon koc muooc nhïïm thïn.

Amälthiin Nhialic

29 Nayon aköl dët ke Joon tüj Jethu ke bœ tënë ye, go lueel, “Tiënkë Amälthiin Nhialic yen bæ adumuëjom koc pinynhom nyaai, kan abö. **30** Yen ë raan ye yen jam ë riënce wäär ë yen ye lueel elä, ‘Yen abi lœk bën yacök, ku adit tënë ya. Yeen ë rëer thïn wäär ke ya këc cak dhiëéth.’ **31** Aacä ñic bï ya yen ña, ku yen aci bën ku ya koc muooc nhïïm pii rin bï yen ye cöl anjic koc Itharel.”

32 Ku éci Joon lueel aya elä, “Yen aci Wëi Nhialic tüj ke bœ kecít kuur ë dit, ku nyuuc yenhom. **33** Ku ë ñot këc ñic, ku éci Nhialic raan toc ya ba koc aa muooc nhïïm pii, lëk ya elä, ‘Raan bï yïn Wëi Nhialic tüj ke bœ ku nyuuc yenhom yen ë raan bï koc muooc nhïïm Wëi Nhialic.’ **34** Ee yic, aca tüj ku alëu ba lueel, wenhiïm lön ë yen Wëi Nhialic.”

Koc cï Jethu kaj buoøth

35 Yon aköl dët, Joon ë kääc kek kocken ye buoøth karou tewäär aköl. **36** Nawën tüj Jethu ke tëk tëthiëk ke ke, go Joon döt apei ku lueel, “Tiënkë, yen akan

yen Amäl Nhialic.” ³⁷ Ku jəl piŋ kəc ye buəoth awën karou käya, gokë Jethu buəoth. ³⁸ Nawën wel Jethu yenhom, ke tij ke ke buəth ye, go ke thiëec, “Yenjö wiëckë?” Gokë lueel, “Rabi, rëér tēnēn?” (Ku wëtde yic, “Raan Piööc.”)

³⁹ Go lëk ke, “Bäk, bæk bën tij.” Gokë la ku tijkë të rëér yen thìn. Ku ë ye tääj aköl, ku jəlkë rëér kek ye abi piny cuəl.

⁴⁰ Raan tök kam kəc wën karou cï wët Joon piŋ ku buəoth Jethu, ee ye Andria wämënh Thaimon Pîter. ⁴¹ Nayon nhiäk rial, ke Andria räm ke mënhë, go lëk ye, “Yok aaci Methaya yok.” (Ku wëtde yic Raan cï ləc ku dəc.) ⁴² Ku yëth Thaimon tēnë Jethu. Go Jethu döt apei ku lueel, “Yin ë Thaimon wën Joon, yin abi col Kepa.” (Ku yen Pîter wëtde yic ee kuur.)

Jethu aci Pilipo ku Nathaniel coəl

⁴³ Nawën aköl dët ke Jethu la Galilia, ke räm kek Pilipo, go lëk ye, “Buəth ya.” ⁴⁴ Ku Pilipo ë raan Bethaida, ku ë gen yi Andria ku Pîter aya. ⁴⁵ Go Pilipo Nathaniel yok ku lëk ye, “Yok aaci raan wääär cï Mothith gät ë riënke athör löön yic, raan yen cï kəc käk Nhialic tij gät ë riënke aya, acuk yok. Yen ë Jethu wën Jotheb raan Nadharet.”

⁴⁶ Go Nathaniel lueel, “Ye këpiath njö lëu bï tuöl Nadharet?” Go Pilipo bëér, “Bääär ba tij.”

⁴⁷ Nawën tij Jethu Nathaniel ke bɔ, ke jam rin Nathaniel ku lueel, “Raan kënë ë raan Itharel ayic guɔp, kecïn guɔp ruëeny.”

⁴⁸ Go Nathaniel lueel, “Ca n̄ic këdë?” Go Jethu bëér, “Yin guɔ n̄ic wën rëér yin n̄aap cök, tewën këc Pilipo la bï yi la coəl.”

49 Go Nathaniel bëér ku lueel, “Raan piööc, yin ë Wën Nhialic, yin ë Bëny Itharel.”

50 Go Jethu bëér, “Ca jäl gam rin cii yen ye lëk yilən cii yen yi tij wén rëér yin jaap cök? Yin abi kädit kök wär ë käkkä tij!” **51** Ku ben mat thïn, “Wët yic alëk we, wek aabi nhial tij ke liep rot, ku atuuc Nhialic aa bæk tij ke bë piny ténë Manh Raan ku lek nhial.”

2

Yan thiëëk pan Kana

1 Nïn kadiák cök ciëën, ke ruääi loi gen Kana pan Galilia. Ku man Jethu ë tö thïn, **2** ku Jethu écii cœl yai yic aya kek kocken ye buoath. **3** Nawën la mœu thök, ke lëk man ye, “Mœu acii liu ténë ke.” **4** Go Jethu lueel, “Tijë, yin acii kë luoi dhil lëk ya. Akäldië anot këc yëët.” **5** Go man lëk koc luoi, “Luɔikë kæk bï lëk we ëbën.”

6 Ku tönydit kadätem aake cäp koc lõm. Tönykä aake ye ke pii täü thïn bï koc kecök aa lõok, cït të ye löj ciëen koc Itharel ye nyuoath thïn. Ku töny tök ë jot të cït tén aduök thiär-rou, tëdë aduök thiärdiäk.

7 Go Jethu lëk koc luoi, “Thiäjkë tönykä pii.” Gokë töny thiëen abik thook alic. **8** Ku jol Jethu lëk ke, “Gëmkë ye tönykä yiic, ku gämkë ke raan yen wun ruääi.” Gokë looi këya, **9** ku jol raandit koc athiëk awën pii thiëep, pii cii waarr bï ya mœu. Ku akuc të bïi mœu thïn, aa koc luoi wén thiëen töny kek aa nïc ye. Go raandit koc athiëk wun nya cœl, **10** ku lëk ye, “Raan ëbën ë muön path kañ gam tueñ, ku na cii koc jäl kueth ke muön lir ajol lëk gam. Ku yin cii muön path waan ciëën agut ëmën.” **11** Kënë yen ë këdit

jäŋ göi ci Jethu kaŋ looi gen Kana pan Galilia. Ku yen aci dietde nyuoøth, ku aaci kocken ye buøøth jäl gam.

¹² Nawën ë kënë cök, ke Jethu la Kapernaum kek man ku wëet wun ku kocken ye buøøth, ku rëerkë thün ë tëen nän lik.

Jethu aci la luan Nhialic

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³ Yon ci Yan Ayum cïn yic luøu jäl thiøk, ke Jethu la Jeruthalem. ¹⁴ Ku jøl ler kal luan Nhialic yic, ke yök koc ke yooç wei thün ë yök ku amël ku jøl aa kuör. Ku koc wëeu waarr yiic aake ci nyuc thün aya. ¹⁵ Go waat nai ë wiën, ku cop koc wei kal luan Nhialic yic kek yäkken ku thäkken ku weer wëeu wei, ku wel agenken yiic. ¹⁶ Ku lëk koc kuör yaac wei, “Nyaakë käkkä ë tën, ku duökkë yön Wä cøl aye yön yooç.” ¹⁷ Go kocken ye buøøth wël ci göt athör theer wël Nhialic yic tak. Wël ye lueel elä, “Yin Nhialic, nhiër yöndu adëp yapuøu cïmën mac.”

¹⁸ Go kocdit Itharel bën ku thiëckë, “Ye këdit jäŋ göi yindë ba looi ba nyuøth yo, lön le yin yic ba këcít kënë looi?”

¹⁹ Go Jethu bëer ku lëk ke, “Rackë luan Nhialic kënë, ku aba bën looi nän kadiäk.” ²⁰ Gokë lueel, “Acii ruöön thiärjuan ku dätem nök bii jäl thök, ku luel ka ba looi nän kadiäk yiic?” ²¹ Ku luan Nhialic jiëem Jethu ë guäpde. ²² Ku na wääär la jöt raŋ yic, ke kocken ye buøøth tak këwääär ci lueel. Ku gamkë wël theer Nhialic ci göt, ku wël ci Jethu lëk koc. ²³ Tëwääär rëer yen Jeruthalem yai yic, ke koc juëc

gam wëtde wën tñj kek kákken jän gõi cï looi. ²⁴ Ku aake ñic Jethu ëbën ku yen akëc rot nyuõth ke. ²⁵ Ku acïn kën nadë ke wïc raan dët bï ye nyuõth koc, rin anjic kák tñ raan puõu.

3

Jethu ku Nikodemo

¹ Raan akut Parathï col Nikodemo, ku ë ye raandit koc Itharel ë tñ thïn, ² nayon aköu wëer tök ke la ténë Jethu ku lueel, “Raan piööc, anjicku yïn ë raan piööc cï Nhialic tooc. Rin acïn raan loi kák jän gõi cïmën yïn, të liu Nhialic kek ye.”

³ Go Jethu bëer, “Yin alëk yic, acïn raan bï bääny Nhialic tñj, të cïi ye ben dhiëéth dhiëen dët.”

⁴ Go Nikodemo lueel, “Bï raan ben dhiëéth këdë? Lëu bï dhuk man yäc bï jäl ben dhiëéth?”

⁵ Go Jethu bëer, “Wët yic alëk yi, raan këc ben dhiëéth ë pii ku Wëi Nhialic, acii bääny Nhialic bï yok. ⁶ Raan aye dhiëéth koc ë path, ku Wëi Nhialic ë pïr yam ye Nhialic gäm koc. ⁷ Duk ye gäi të lëk yen yi, lön dhil we ben dhiëéth. ⁸ Wëi Nhialic acit mën dhie ye raan yom piñ ke wuu, ku cïi të bïi yen thïn ku të le yen thïn ñic. Yen ë tén koc bï ben dhiëéth Wëi Nhialic.” ⁹ Go Nikodemo thiëc, “Bï kënë rot lëu këdë?”

¹⁰ Go Jethu lëk ye, “Yin ë raan piööc koc pan Itharel ku kuc kënë! ¹¹ Wët yic alëk yi, yok aa jam kák ñicku ku luelku kák cuk tñj. Ku ñot we jëi bæk wëtda cïi gam. ¹² Na cäk wëtdië gam të jïeem yen kák pinynhom, ke we bï wëtdië gam këdë të jïeem yen ténë we kák Nhialic? ¹³ Acïn raan cïi kan la nhial bï kák Nhialic bëei, ee raan bö nhial Manh Raan bö piny nhial.”

14 Cimën wääär cii Mothith luŋ wëéth cít këpiiny jat nhial roor bii yen koc cii këpiiny cam aa dœc, ke Manh Raan adhil yäth nhial, **15** rin bii raan gam wëtde ebën pür akörlieec ebën yok. **16** Nhialic anhiar koc pinynhom apei. Yen agem yen Wënden juɔl, bii raan ebën wëtde gam cii mär, ku piirkë akörlieec ebën. **17** Ku Nhialic akëc Wënde tuɔjç piny bii koc bën luök wei, ee rin bii thäi pinynhom pür e riënce.

18 Raan gam wëtde acii bii luök wei, ku raan cii jai bii wët cii gam acii luök wei, rin këc yen wët Wën tööj e Nhialic gam. **19** Ku kën bii ke luök wei akin, ruel acii bën pinynhom ku koc aa nhiar muɔjth tén ruel rin aa luui kärec.

20 Raan ebën kärec looi e ruel maan ku cii la yer yic, rin cii yen kärec ye looi wic bii ke njic. **21** Ku raan luui käpath e bën yer yic bii luɔide nyuɔoth, rin cii ke luɔi Nhialic.

Joon acii ben jam rin Jethu

22 Nawën ke Jethu kek kocken ye buoøth la pan Judia, ku reer thin ke ke, ku muoøc koc nhiiim pii. **23** Ku Joon e ye koc muoøc nhiiim aya te col Aenon thiäak kek Thalim la yic pii juëc. Ku koc aake ye la bii ke la muoøc nhiiim. **24** (Ku Joon e nöt këc guø mac.)

25 Nawën ke koc Joon buoøth kök jol teer kek raan Itharel rin lëk ye koc kegup lœk, **26** gokë la ténë Joon ku luelkë, “Raan piööc, lëu ba mony wääär reer kek yi wär Jordan alaŋtui tak, raan ye yin jam e riënce? Yen amuoøc koc nhiiim emen, ku koc juëc aala ténë ye!”

²⁷ Go Joon bëër, “Acïn të bï raan këdäj yön të këc Nhialic ye gäm ye. ²⁸ Week wepec acäk piñ ke lëk we elä, ‘Yen acie Raan cï lõc ku däc, ku yen aci tuööc tuej ë path yenhom.’ ²⁹ Raan thiëk yen ë raan bï gäm nya, ku mäthde ë këöc ku ë puöu miët të piñ yen röilde. Yen ë miët piändië aya emën. ³⁰ Yen abi dhiel dït apei ku yen abi kuur.”

³¹ Raan bë nhial adit tënë koc ebën, ku raan piiny ë kën piny. Raan bë nhial atë koc nhüüm tuej ebën. ³² Ee koc lëk kæk cï tiñ ku kæk cï piñ, ku acin raan wëtde gam. ³³ Ku raan cï gam, aci gam lön ye Nhialic yic lueel. ³⁴ Raan cï Nhialic tooc yen ë jam wël Nhialic, rin aye Nhialic gäm riel Wëike ebën. ³⁵ Wun ë Wënde nhiaar ku tëeu këriëec ebën yecin. ³⁶ Raan gam wët Wën ë Nhialic abi pïr akölriëec ebën, ku raan cii wët Wën Nhialic bï gam acii pïr akölriëec ebën bï yön, rin acin kë bï riääk puöu ë Nhialic nyaai tënë ye.

4

Jethu ku tin pan Thamaria

¹ Nawën ke njic Jethu lön cï koc akut Parathï ye piñ, lön nadë ke koc aa bën tënë ye bï ke bën muoac nhüüm, ku lön cï yen la koc juëc ye buoøth wär koc Joon buoøth. ²(Ku acie yen ye koc muoac nhüüm, aa kocken ye buoøth.) ³ Nawën piñ wët ye lueel, go jäl pan Judia ku dhuk Galilia. ⁴ Ku ë bï dhiel yet pan Thamaria rin yen ë dhél tëek yen thïn.

⁵ Go yet pan Thamaria cõl Thikar thiääk ke piny wäär cï Jakop gäm wënde Jothep. ⁶ Ku yinh cï Jakop

cəl awec ë tö thïn. Nawën cï Jethu dak ë cäth, go nyuc yith lööm. Ku ë ye aköl ciel yic.

⁷ Go tiŋ pan Thamaria bën yiith bï bën gem pii, go Jethu lëk ye, “Muɔc yen pii ba dek.” ⁸ (Ku kɔcken ye buɔth aake cï la geeu bïk la yɔɔc miëth.)

⁹ Go tiŋ pan Thamaria lëk ye, “Këdë wën? Yïn ë raan Itharel ku thiëc ya, yen raan Thamaria ba yï muɔɔc ë pii?” (Kɔc Itharel aake cie dek kek kɔc Thamaria.)

¹⁰ Go Jethu bëer, “Na yï n̄ic miɔc Nhialic ku raan thiëc yï pii ɳuöt aca thiëec, ku ɳuöt aci muɔɔc pii pîr.”

¹¹ Go tik lueel, “Bëny, yïn acin kë gem yïn pii, ku yith amec yic, ba pii pîr yök tñen? ¹² Ye yïn dït tñenë wädit Jakop raan cï yo gäm yinh kënë, ku dëk thïn yen ye nhom kek miëthke ku yäkke?”

¹³ Go Jethu bëer, “Kuat raan dek piiukä abi rou ben nöök, ¹⁴ ku raan bï dek pii ba yiëk ye acii rou bï ben nöök, ku pii bï yiëk ye aabï ya dhiama yeyic ye pii pîr kuër thïn, ku yik ye pîr alanden.”

¹⁵ Go tik lëk ye, “Bëny, yiëk yen piiukä bï rou ya cii ben nöök, ba cii ben bën tñen ba bën gem pii.” ¹⁶ Go Jethu lëk ye, “Lœor cəl muɔnydu bæk bën tñen.”

¹⁷ Go tik lueel, “Yen acin moc.” Go Jethu bëer, “Këdu ë yic, lən cïn yïn moc. ¹⁸ Yïn aci kanj rëer kek röör kadhiëc, ku mony rëer kek yï emën acie muɔnydu. Yïn aci yic lueel.”

¹⁹ Go tik lueel, “Bëny aca n̄ic, yïn ë raan käk Nhialic tiŋ. ²⁰ Wärkuan theer pan Thamaria aake ye Nhialic door ë gən kënë nhom, ku ayakë

lueel wek koc Itharel lon dhil yok Nhialic la door Jeruthalem.”

²¹ Go Jethu lueel, “Gam wëtdië, yin tinjë të bï wek Wä door aci thiök, ku acie gon kënë nhom ku acie Jeruthalem. ²² Wek koc Thamaria wek kuc raan yakë door, ku yok koc Itharel yok aa njic raan yeku door rin pîr abö tënë Itharel. ²³ Ku aköl ajol bën, ku aci guo bën emën guosp, të bï riel Wëi Nhialic koc col aa dor Wä cimënde, kek aa koc wic Wä bik ye door. ²⁴ Nhialic ë Wëi, ku rin riel Wëike yen alëu ye bï door cimënde.”

²⁵ Go tik ben lëk ye, “Añiec lon bï Raan ci loc ku doc ben. Na le ben ka bï yo nyuoth keriëec ebën.”

²⁶ Go Jethu bëer, “Yen ë yen, raan jam kek yi.”

²⁷ Ku kaamthiin wën jieem kek, ke kocken ye buoath bö ku gëikë apei rin jieem yen kek tik. Ku acin raan tök kamken ci tik thiëec, “Yenjo wic, ku yenjo jieem yen kek ye?”

²⁸ Go tik tönyden pii nyääj piny, ku ket ke dhuk geeu ku lëk koc.

²⁹ “Bäk tiënkë mony cä lëk keriëec ebën ca looi. Nadë ke ye Raan ci loc ku doc?” ³⁰ Gokë ben bei geeu bik la tënë Jethu.

³¹ Ku kaamthiin wën, ke lëk kocken ye buoath ye, “Raan piööc, jol müth.”

³² Go bëer, “Yen ala miëth, cïn kë njieckë thïn.”

³³ Go kocken ye buoath röt jal aa thiëec kamken, “Tëdë le raan ci miëth bëzi tënë ye?”

³⁴ Go Jethu lëk ke, “Miëthdië ee lon ba wët raan toc yen looi, ku thääp luoi ci gäm ya. ³⁵ Cäk kään ye lueel dhie elä, ‘Pëi kañuan ajoot ku rap abi tem.’ Ku alëk we, jatkë wenyin bæk dum tij, yemën rap aaci

luək ku apath bï ke tem! ³⁶ Raan rap tem aye riɔp ku ë köth pïr tem alanden, käya raan cumcum ku raan témtém aabi puöth miët kedhie. ³⁷ Kääj aci ya yic. ‘Raan tök ë com ku tém raan dët.’ ³⁸ Wek tuɔɔc bæk rap la tem dom yic ku ë dom këc wek luui thïn. Kœc kœc aaci luui thïn ku wek aa röt kony luɔiden.”

³⁹ Go kœc juëc Thamaria ë gen wën yic wët Jethu gam, rin cï tik wët lueel ëlä, “Kériëec ébën ca looi aci lëk ya.” ⁴⁰ Nawën bœ kœc Thamaria ténë ye ke läjkë bï rëer ke ke. Go Jethu nün karou nök thïn tœen.

⁴¹ Go kœc kœk juëc wëtde jäl gam rin wël ye lëk ke, ⁴² ku lëkkë tik, “Ëmën, yok aaci wët jäl gam, ku akëcku gam rin wël kun ca lueel, ku ë rin cï yok wëtde piñ ku ñicku lön ë yen Aluäj kœc pinynhom ébën alanden.”

Jethu aci manh bëny kony

⁴³ Nawën cï nün karou nök thïn tœen, ke Jethu jœl jäl ku ler lœj Galilia. ⁴⁴ Rin yen Jethu guöp éci lueel lön, “Raan käk Nhialic tiñ acie theek wuɔnden.” ⁴⁵ Nawën yeet Galilia ke lor apei, rin wäär cï kek käk cï Jethu looi yai yic tiñ, wäär cï kek la Yan Ayum cïn yic luøu yic Jeruthalem.

⁴⁶ Go Jethu ben dhuk gen Kana tœ Galilia, tewäär cï yen pii waar thïn bï ya muön abiëc. Ku raandit kam kœc mac baai cï manhde tuaany Kapernaum ë tœ thïn. ⁴⁷ Nawën piñ lön cï Jethu jäl Judia ku ben dhuk Galilia, ke la ténë ye ku lœj bï la Kapernaum bï manhden cï thiɔk ke thou kony bï pial. ⁴⁸ Go Jethu lëk ye, “Acin raan bï ye gam kamkun tœ këc wek kït ku kädit jäj gœi tiñ.”

49 Go raandit awën bëer ku lueel, “Bëny, bääär lokku ba manhdië dööt.” **50** Go Jethu lëk ye, “Loor, manhdu abi pîr.” Go mony wën wët Jethu gam ku jiël. **51** Wën ciëth yen dhël yic, ke räm kek kocken luoi ku luelkë, “Manhdu aci yör.”

52 Go ke thiëec aköl aləŋ jol manhde ŋueen. Gokë lueel, “Wäraköl täänj aköl yen ë jiël juäi yeguɔp.” **53** Go wun ŋic lən ë yen aköl aləŋ wääär cï Jethu ye lëk ye elä, “Manhdu abi pîr.” Ku jol wët Jethu gam kek kacke übën.

54 Kënë, yen aye kädit jäŋ gɔi cï Jethu looi rou, wääär le yen dhuk Judia ku ler Galilia.

5

Raan tuany ruɔ̄n 38 aci kony

1 Nawën ke yan koc Itharel ë tö thïn, go Jethu la Jeruthalem yai yic. **2** Ku tëthiääk kek të cəl Kal Amäl Thok, pul ë tö thïn, pul cəl Bethaida thonj koc Itharel. **3** Ku koc juëc tuany aake ye töc thïn, koc cï coor ku koc cï ŋol ku koc cï duany. Ku keek aake ye pii tuit bïk la tiaktiak, **4** rin atuny Nhialic ë ye bëen pul yic, ku cəl pii ala tiaktiak, ku raan cï kaŋ la wiir të cï pii röt tiak, ke kony kuat tueny tö yeguɔp. **5** Ku raan tuany ruɔ̄n thiärdiäk ku bët ë tö thïn. **6** Nawën tij Jethu puək yic ke cï töc, ku anjic lən cï ye tuaany run juëc, “Wic ba pial?”

7 Go raan tuany bëer, “Bëny, acin raandiën tö tën bï ya yäth wiir të tiak pii röt thïn, rin na them ba la thin, ke raan dët ë kaŋ wér thïn.”

8 Go Jethu lëk ye, “Jët rot ku löm biöndu ku cathë.”

9 Go raan wën guɔ pial ku kueny biönde ku ciëth. Ku aköl looi kën rot ë ye aköl cii koc Itharel ye luui,

10 go koc Itharel lëk mony cï kony, “Yaköl, aköl cïi koc ye luui, ku akëc puöл tënë yi ba biöñdu ket.”

11 Go bæér, “Acï raan cä kony ba pial lëk ya ëlä, ‘Löm biöñdu ku cathë.’”

12 Gokë thiëëc, “Yeňa yen raan cï lëk, ‘Löm biöñdu ku cathë?’”

13 Ku raan cï kony ë kuc raan kony ye, rin koc juëc aake tö ë tewen ku Jethu ëci la liepläj wei.

14 Nawen ke yök Jethu luañ Nhialic, go lëk ye, “Tij yin aci pial emen, päl adumuööm, tädët ke këdët rac apei abi röt ben luži yi.”

15 Go mony wén jäl ku le lëk bany Itharel lön ë Jethu yen aci ye kony bi pial. **16** Gokë joök bïk Jethu aa jöör rin cï yen raan kony aköl cïi koc ye luui.

17 Go Jethu bæér tënë ke ëlä, “Wä ë luui akölaköl, ku yen adhil luui aya.”

18 Ku jam kënë aci bany Itharel rac puöth apei, ku wickë bïk nök, ku acie rin cï yen löj aköl cïi koc ye luui thoñ rot, ee rin cï yen ye lueel lön ye Nhialic Wun, ku këya aci rot looi bi thöj kek Nhialic.

19 Go Jethu jal bæér, “Wät yic alëk we, acin kë ye Wät looi piände ë rot, kë ye looi ë tök, ee kë cï tij kë ye Wun looi. Ku kë ye Wun looi aye Wënde looi aya. **20** Rin Wun ë Wënde nhiaar, ku nyuth kériëec ye looi. Ku kädit tënë këwën aabi nyuöth ye, ku wek aabi jal gäi ebën. **21** Cimën ye Wun koc cï thou jöt ku yik ke pïr, ke Wënde aya ë pïr yiëk koc wic ye.

22 Wun guöp acin raan ye lužk wei. Ku aci Wënde yiëk riel bi looi tënë ke ebën. **23** Rin bi koc ebën Wënde theek cimën ye kek Wun theek. Kuat raan cie Wënde ye theek, acie Wun ye theek raan toc ye.

24 “Wët yic alëk we, raan piŋ wëtdië, ku gem wët raan toc ya pîr akölriëec ébën atö tënë ye. Acï bï luök wei, yeen acï jäl thou yic ku yök pîr. **25** Wek aa lëk yic, aköl bï bën, ku acï guə bën të bï koc cï thou röl Wëen Nhialic piŋ, ku koc bï ye piŋ aabï pîr. **26** Cimën ye pîr bën bei tënë Wun, këya, yeen acï Wënde looi bï ya të ye pîr bën bei thïn aya. **27** Ku yeen acï Wënde yiëk riël bï luk looi tënë koc, rin ye yen Manh Raan. **28** Duökkë gëi ë wët kënë, aköl bï koc cï thou röldé piŋ rëŋ yiic abö, **29** ku keek aabï bën bei räŋken yiic, koc cï nïec luui apath aabï röt jöt ku aabï pîr, ku koc cï luui kärec aabï röt jöt ku aabï luök wei.

30 “Acïn kë lëu ba looi piändië ë rot, yen ë wët teem kecït kë cï Nhialic lëk ya, këya wët ca teem ala cök rin acie wët piändië yen wiëc ba looi, ee wët wïc raan toc ya ë rot.

31 “Na jaam ë riënnkië ke kë lueel acie gam ciët ye yic. **32** Ku raan dët jam ë riënnkië atö thïn, ku anjiec lön kë ye lueel riënnkië ë yic. **33** Atuc aa cäk tuɔɔc tënë Joon ku yeen acï wët yic lueel. **34** Acie lön bï yen la raan jam ë riënnkië, aya lueel yen kënë rin bï wek pîr. **35** Joon ë ye kecït mermer dëp ku mer piny, ku week ë yakë wïc kaam thin-nyoɔt bæk puɔth miët thïn ruelde. **36** Ku raan jam ë riënnkië atö thïn, ku wëtde aril tënë wët cï Joon lueel ë riënnkië luɔi ya ke looi, luɔi cï Wä yiëk ya ba ke looi, keek aa jam ë riënnkië ku nyoothkë lön cï Wä ya tooc. **37** Ku Wä aya, raan toc ya, yen ajam ë riënnkië aya. Wek aa këc röldé kaŋ piŋ ku akëckë kaŋ tüŋ, **38** ku wët cï lueel acäk ye muk wepuɔth, rin cii wek wët raan cï tooc ye gam.

³⁹ “Athör Nhialic ayakë kueen, rin ye wek ye tak lön bæk pür akölriëec yok thän. Ku keek aya aa jam ë riënkië! ⁴⁰ Ku ñot cäk wic bæk bën tënë ya bæk pür yok thän.

⁴¹ “Acä wic bï koc ya leec. ⁴² Ku wek ñiec, ku anjiec lön tïu nhiër Nhialic wepuöth. ⁴³ Yen aci bën kek riel ë Wä, ku kueckë bæk ya lor, ku na bö raan dët kek riëlde ë rot ke yen abæk lor. ⁴⁴ Anhiarkë bæk lëc yok tënë raan dët, ku acäk ye them bæk lëc yok tënë Nhialic, ye këdë yen bï wek ya gam? ⁴⁵ Ku ëmën duëkkë tak lön bï yen we luom tënë Wä. Mothith guëp yen abi we luom, ku ë Mothith yen acäk ñëjöth wepuöth. ⁴⁶ Na we cï Mothith gam alanden, ke wek ñot we gam ya aya, rin cï yen wël göt ë riënkië. ⁴⁷ Ku rin ye wek kuec gäm wël cï göt, ke lëukë këdë bæk wël ca lëk we gam?”

6

*Jethu aci miëth koor juak bï koc juëc cam
(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)*

¹ Ye tëen ke Jethu tem wär Galilia col Tiberia aya.
² Go koc juëc buoøth rin cï kek kädit jäj göi, cï yen koc tuanykony tüj. ³ Go Jethu la göt nhom ku nyuuc kek kocken ye buoøth. ⁴ Ku yan koc Itharel, Yan Ayum cïn yic luou ëci thiëk. ⁵ Nawën cieëth Jethu piny ke tüj koc juëc ke bö tënë ye, go Pilipo thiëëc, “Ye tëno bï yok miëth kueth koc ëbën yøac thän?”
⁶ Aci kënë lueel ku bï Pilipo them, rin ñic yen kë bï looi.

⁷ Go Pilipo bëër, “Rin bï raan tök ayum thin-nyoøt yok, ka wic wëeu juëc apei bï ayuëp yøac.” ⁸ Go Andria, mënh Thaimon Pîter, ku ë ye raan tök kam

kocken ye buoəth lueel, ⁹ “Dhök atö thün tén ke muk ayuɔp kadhiëc ku rec karou, ku aacii kockä ebën bï lœu.”

¹⁰ Go Jethu lëk ke, “Calkë koc anyuc piiny.” (Ku noon ë dït thün ë tœen. Go koc nyuc ebën piiny.) Ku röör kepëc aake ye tœcit tén tiim kadhiëc. ¹¹ Go Jethu ayuɔp lööm ku leec Nhialic, ku tek ke ténë koc wén cï nyuc ebën. Ku ben looi käya kek rec, bï raan ebën kueth cït të wïc. ¹² Wén cï kek kueth ebën, ke lëk kocken ye buoəth, “Kuanykë abëk cï döñ piny, bï ciën kë riääk.” ¹³ Gokë ke kuany ebën, ku thiøñkë gäc thiäär ku rou abëk ayuɔp cï döñ piny, ténë ayuɔp kadhiëc wén cï ke tëk koc bïk cam.

¹⁴ Nawën tij koc wén luoi ril cï Jethu looi ke luelkë, “Kënë ë raan kák Nhialic tij yen bï dhiel bïn pinynhom.” ¹⁵ Go Jethu jäl ñic lön bï kek bïn bïk ye bïn däm riel, ku loikë bï ya bënyñaknhom, go bïn dhuk gat nhïïm ë rot.

*Jethu aci cath pii nhïïm
(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)*

¹⁶ Nawën cï piny cuəl, ke kocken ye buoəth la piny wär thok, ¹⁷ ku lek riäi yic, ku dhukkë ciëen wär aləñtui lõñ Kapernaum. Nawën ke wëer jol yic dït ke Jethu jöt këc bïn ténë ke. ¹⁸ Kaam wén ke yomdiit jöt rot ku loi atiaktiak rot apei. ¹⁹ Ku kocken ye buoəth, aake ye tœcit meel kadiäk ayï ñuan wén tij kek Jethu ke cath pii nhïïm, ke bï tëthiök kek riäi, gokë riööc apei, ²⁰ Go Jethu lëk ke, “Duökkë riöc, ee yen.” ²¹ Gokë jat riäi yic, ku go riäi guo yet wär thok tewen le kek thün.

Koc aa wïc Jethu

²² Nayən nhiäk ke tüj kac ke cü döŋ wär aləŋtui, lən é yen riän tökalij yen aci döŋ. Ku aŋické lən këc Jethu la riäi yic kek kocken ye buoøth, ku aake cü jäл é röt. ²³ Go riëth kök ke bö Tiberia bën wär thok tëthiääk ke tewäär ciem kac juëc ayup thiñ, wën cü Bëny lec gam. ²⁴ Nawën tüjké lən liu Jethu thiñ, ku liu kocken ye buoøth aya, gokë keec riäth yiic ku lek Kapernaum bïk Jethu la wïc.

Jethu ayum ë pïr

²⁵ Nawën lek Jethu yök wär aləŋtui ke lëkké ye, “Raan piööc, ye nən bï yïn é tën?” ²⁶ Go Jethu bëer, “Wët yic alëk we, wek aa wïc ya rin cü wek ayup cam tëcüt të wiëckë, ku acie rin cü wek luɔikiën ril deet yiic. ²⁷ Duɔkkë lui rin miëth riääk, luɔɔikë rin miëth rëér rin pïr akölriëec ébën. Miëth kënë abi Manh Raan yiëk we rin Wun, Nhialic aci rielde gäm ye ku tooc.”

²⁸ Gokë thiëec, “Buk njö looi buk luɔi wïc Nhialic looi?”

²⁹ Go Jethu bëer, “Luɔi wïc Nhialic bæk looi akün, é lən bæk wët raan cü tuɔöc gam.”

³⁰ Gokë lueel, “Ye kün riel njö ba looi buk tüj ku buk wëtdü gam? Yenjö ba looi? ³¹ Wärkuā theer aacä ayum löny nhial cam roor, cimën cü ye göt athör theer wël Nhialic yiic élä, ‘Ayum nhial aci yiëk ke bïk cam.’”

³² Go Jethu lueel, “Wët yic alëk we, kë cü Mothith yiëk we acie ayum pan nhial, ee Wä yen é we yiëk ayum yic bö pan nhial. ³³ Rin ayum ye Nhialic gam é yen raan bö piny pan nhial, ku yik thäi pinynhom pïr.”

³⁴ Gokë thiëc, “Bëny, muac yo ayum kënë akölaköl.”

³⁵ Go Jethu lëk ke, “Yen ayum ë pïr,” Ku raan bö tënë ya acii cök bï kañ nök, “Ku raan gam wëtdië acii rou bï nök. ³⁶ Èmën, aca lëk we lön cï wek ya tüj, ku anjot këckë gam. ³⁷ Raan èbën cï Wä yiëk ya, yen abi bën tënë ya. Ku raan bï bën tënë ya acä bï cuop wei, ³⁸ rin cï yen bën pan nhial ba wët raan toc ya bën looi, ku acie wët piändië. ³⁹ Kë wïc raan toc ya ba looi akin, bï ciën kë mär kam kák cï yiëk ya, ku ba ke jöt èbën aköl ciëën. ⁴⁰ Rin kë wïc Wä akin, lön raan èbën tüj Wënde ku gëm wëtde, abi pïr akölriëec èbën yön thïn, ku keek aaba jöt bïk pïr èbën aköl ciëën.”

⁴¹ Go koc Itharell luööp guöp rin cï yen ye lueel elä, “Yen ayum cï bën piny pan nhial.” ⁴² Ku luelkë, “Monyë cie Jethu wën Jothe? Wun ku man aa ñicku. Ku yenjö ye yen ye lueel lön cï yen bën piny pan nhial?”

⁴³ Go Jethu bëér, “Duökkë lum kamkun. ⁴⁴ Acïn raan lëu ye bï bën tënë ya të këc Wä ë toc ya ye thël yen, ku aba jöt bï pïr aköl ciëën. ⁴⁵ Acï koc kák Nhialic tüj gët elä, ‘Koc èbën aabï Nhialic ke piööc.’ Raan èbën piñ wët Wä ku piööc tënë ye ë bën tënë ya. ⁴⁶ Ku acie rin nadë yen raan cï Wä kañ tüj, raan bö tënë Nhialic, yeen ë rot, yen ë raan cï Wä kañ tüj. ⁴⁷ Wët yic alëk we, raan gam wët ala pïr alanden. ⁴⁸ Yen ayum ë pïr. ⁴⁹ Wärkun theer aacä ayum löny nhial cam roor ku aaci thou. ⁵⁰ Ku ayum bö piny pan nhial, yen acit kën na ciem raan ka cie ben thou. ⁵¹ Yen ayum ë pïr cï bën piny pan nhial. Raan

cam ayum kënë, ka pür akölriëec ëbën. Ayum yen ba yiëk ye ë riëndië ya gam bï koc ëbën pür.”

⁵² Go koc Itharel teer apei kamken, ku thiëckë, “Lëu mony kënë këdë, bï riënde yiëk yo buk cuet?”

⁵³ Go Jethu bëer, “Wët yic alëk we, të cï wek Manh Raan cuet ku dëkkë riëmdië ka cïn pür bæk yök wëikun yiic. ⁵⁴ Raan cuet riëndië ku dek riëmdië ala pür alanden, ku abi jöt aköl ciëen bï pür. ⁵⁵ Rin riëndië ë miëth alanden, ku riëmdië ë këdeks alanden. ⁵⁶ Raan cuet riëndië ku dek riëmdië abi pür yayic, ku yen abi pür yeyic. ⁵⁷ Wä pür acä tooc, ku ë rin rienke yen abi yen aya, ku këya raan cuet yen abi pür ë rienkië. ⁵⁸ Ku yen kün ayum bö piny pan nhial, acii thöhj kek ayum cï wärkun theer cam ku lökkë thou. Raan cam ayum kënë abi pür akölriëec ëbën.”

⁵⁹ Wëlka aacii Jethu lueel wäär piööc yen koc tën amat Kapernaum.

Wël pür akölriëec

⁶⁰ Nawën piñ koc juëc ye buçoth wëlka, ke luelkë, “Piööc kënë aril apei. Yenja lëu bï ke piñ?” ⁶¹ Go Jethu ñic lön jieem kek wël wën, ku lëk ke, “Wiëckë bæk jälpin ë wëlka? ⁶² Yenjo bæk looi të tüj wek Manh Raan ke dhuk nhial tewën rëer yen thïn? ⁶³ Ee Wëi Nhialic yen ë pür gam, ku riël raan acïn kë ye kony. Wël ca lëk we aa wëi ku aa pür. ⁶⁴ Ku këya acii koc kök kamkun ye gam.” (Rin ëci Jethu gua ñic tuej lön ye yïja cii bï gam, ku yenja bï ye gaany.) ⁶⁵ Ku ben lueel, “Ee rin wët kënë guöp yen alëk yen ye we, lön acïn raan lëu ye bï bën tënë ya, të këc Wä ye looi bï yic pial tënë ye.”

66 Ku rin ë wëlkä, ke koc juëc kam koc ye buoøth dhuk ciëen, ku cik ben cath kek ye. **67** Go Jethu atuööcke thiäär ku rou thiëec, “Na week, wiëckë bæk jäl aya?”

68 Go Thaimon Piëter bëer tënë ye, “Bëny, buk la tënë ña? Yïn ala wël pïr alanden. **69** Ku ëmën acuk gam ku acuk ñic lön ë yïn raan dhëj bë tënë Nhialic.”

70 Go Jethu bëer, “Cie yën ya kuany we wathiäär ku rou? Ku raan tök kamkun ajoet ye joñrac.”

71 Yeen ë jam rin Judath, wën Thaimon Ithkariöt. Rin Judath, na cök alon ë yen raan tök kam atuööcke kathiäär ku rou, ka wic bë ye luom.

7

Jethu ku wämäthakën

1 Wën ë wëlkä cök ciëen, ke Jethu kueny bëei Galilia yiic, ku ë këc wic bë la keny Judia, rin wic bändy Itharel tö Judia ye bïk nök. **2** Ku yan koc Itharel cöl Yan Duël ëci thiök. **3** Go wämäthakën lëk ye, “Jäl ë tën ku lœr Judia bë kockun yï buoøth luoidun ye looi tiij. **4** Acin raan kë looi thiaan të wic yen ye bë ñic apath. Rin ye yïn käkkä looi, ke yï cöl koc pinynhom aa ñic yï.” **5** Agut wämäthakën aakëc wëtde gam, yen aa lueel kek ye këya.

6 Go Jethu lëk ke, “Akäldië guöp ajoet këc yëët. Ku na ye we, ke kuat aköl ebën apath. **7** Acin të bë koc pinynhom we maan, ku keek aa man ya rin aya lueel, lön rëec luiken. **8** Lak yai yic, ku yën acii la ë yan kënë yic, rin aköldien bë yën la akëc guo bën.” **9** Yeen aci jam këya ku jøl rëer pan Galilia.

Jethu ala Yan Duëlyic

¹⁰ Nawën cï wämäthakën la yai yic, ke Jethu lök la aya, ku akëc la ke njic, yeen aci la ke mony rot.

¹¹ Ku bány Itharel aake wïc Jethu yai yic, ku thiëckë, “Tö monyë ténen?”

¹² Ku aluəp ë dït apei ë riënke. Aye koc kôk lueel, “Yeen ë raan path.” Ku lueel koc kôk, “Acie këya, yeen ë raan koc duëöñ.” ¹³ Ku acin raan ye jam ë riënke koc nhium, rin riëjçek bány Itharel.

¹⁴ Wën cï nïn abëk yai thök, ke Jethu la kal luanj Nhialic yic ku jøl koc piëöc. ¹⁵ Go bány Itharel gäi apei ku luelkë, “Ye raan kënë känj njic këdë ku akëc kanj piëöc.”

¹⁶ Go Jethu bëër, “Wël ya piëöc acie wëlkië aa wël bö bei ténë Nhialic, Aciëñ cï ya tooc. ¹⁷ Raan wïc ye bi kë wïc Nhialic looi, abi njic lön nadë kë ya piëöc abö ténë Nhialic, ku acie riëldië ë rot. ¹⁸ Raan jam rielde ë rot ë lec yen aye wïc, ku raan wïc lec ténë raan toc ye, yen ë raan path, ku acin ruëeny tö yepuöu. ¹⁹ Këc Mothith löj Nhialic nyuöth we? Ku acin raan löj theek kamkun. Yenjö ye wek ye wïc bæk ya nök?”

²⁰ Go koc juëc wën bëër, “Yin ala guöp jøñrac, yenza wïc ye bi yiñ nök?”

²¹ Go Jethu bëër, “Këdit jän gõi tök aca looi guækë gäi wedhie. ²² Mothith aci we thon bæk miëthkun aa ñoot, ku acie Mothith guöp yen cï wët kënë jøok, aa wärkun theer, ku këya wek a dhök ñoot aköl cii koc ye luui. ²³ Ku èmën na ñot dhök aköl cii koc ye luui rin bi löj Mothith cii dhäl yic, yenjö ye wek puöth riääk ténë ya, rin cï yen raan tök kony bi pial

aköl cii koc ye luui? ²⁴ Duökkë raan ye guo tém awuöc wët kou ayeer, yakë raan tém awuöc wët ë yic.”

Ye Jethu raan ci lœc ku dœc?

²⁵ Go koc kök Jeruthalem lueel elä, “Cie raan kënë yen wickë bik nök. ²⁶ Tiënkë! Yen kün jam koc nhüüm, ku acin kë luelkë ë riënce. Tëdë, cii bany nji lön ë yen Raan ci lœc ku dœc? ²⁷ Na la Raan ci lœc ku dœc bën, ka cïn raan bi ye nji të bi yen thïn, ku ajičku ëbën yen të bi mony kënë thïn.”

²⁸ Nawën piööc Jethu luanj Nhialic ke lueel röldit, “Ee tëdë, wek aa nji ya ku ajičckë yen të bi yen thïn. Ku yen akëc bën wëtdie ë rot, ku yeen raan toc ya ala yic ku yeen akuöckë, ²⁹ Ku yeen ajičc rin bi yen tënë ye, ku yen acä tooc.”

³⁰ Gokë wic bik däm, ku acin raan ci yecin tääu yeguöp rin këc akälde guo bën. ³¹ Go koc juëc thän wén yic wëtde gam ku luelkë, “Të bi Raan ci lœc ku dœc bi kädit jän göi looi cimën ë raan kënë?”

Apuruuk aaci tooc bik Jethu la däm

³² Nawën piñ koc akut Parathï lön ye koc juëc wén wëlkä loop kamken rin Jethu, ke keek ku bany kæk Nhialic toc apuruuk luanj Nhialic tiit bik Jethu la däm. ³³ Go Jethu lueel, “Yen abi rëér kamkun tëthin-nyøat, ku yen abi la tënë raan yen cä tooc. ³⁴ Wek abä wic, ku wek aaci ya bi yok, rin acin të bi wek la të rëér yen thïn.”

³⁵ Go bany Itharel lueel kamken, “Bi la dä buk ciiben yok? Ci bi la geeth Girik yiic të ciëñ koc Itharel thïn, ku bi koc Girik piööc? ³⁶ Aye lueel, wek abä wic

ku wek aacii yen bï yök, ku wek aacii bï la të rëér yen thïn, yenjö wïc bï lueel?”

Kuëär pii ë pïr

³⁷ Aköl ciëën yen aköl dït nïn yai. Akölë, Jethu acii rot jöt ku lueel röldit, “Kuat raan nëk rou abi bën tënë ya ku bï dek. ³⁸ Cimën cï ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Raan gam wëtdië, kuëär pii ë pïr abi rëér yepuöu.’ ” ³⁹ Kënë aci Jethu lueel rin Wëi Nhialic, bï koc gam wëtde lök yök. Ku tënë, Wëi Nhialic a këc guo gam tënë koc, rin këc Jethu guo la diëekde yic.

Koc aaci keyiic tek

⁴⁰ Koc kôk kam koc wën aaci kënë piñ ku luelkë, “Raan kënë ë raan käk Nhialic tüj alanden!” ⁴¹ Go koc kôk lueel, “Yen ë Raan cï lœc ku dœc!” Ku lueel koc kôk, “Raan cï lœc ku dœc aacii bï bën pan Galilia! ⁴² Aci göt athör theer wël Nhialic yic lön Raan cï lœc ku dœc abi ya raan dhiënh Debit, ku abi dhiëéth Bethalem, gen wäär ciëj Debit thïn.”

⁴³ Go koc wën keyiic tek ë riënke. ⁴⁴ Ku wïckë bïk döm, ku acin raan cï yecin tääu yeguöp. ⁴⁵ Nawën dhuk apuruuk ciëën tënë bány käk Nhialic ku koc akut Parathï, gokë ke thiëec, “Yenjö këc wek ye bëëi?” ⁴⁶ Go apuruuk bëër, “Acin raan cï kan jam cimën ë mony kënë!” ⁴⁷ Go koc akut Parathï ke thiëec, “Cï we duëjöj aya? ⁴⁸ Le raan tök kam bány, ayi kam koc akut Parathï cï wëtde gam cäk kan piñ? ⁴⁹ Kockä aa kuc löj Mothith, ku aa koc cï Nhialic läm kërac.” ⁵⁰ Go raan tök kam koc akut Parathï, raan cï kan la bï Jethu la tüj, col Nikodemo lëk ke,

7:37 Leb 23:36

7:38 Ith 44:3; Edhe 47:1; Dhäk 14:8
2Tha 7:12; Mai 5:2   7:50 Jn 3:1-2

7:42

51 “Na ye löŋ cieεŋ panda, ka cïn të bï yok raan luök wei ke këcku kanj piŋ thok tueŋ, ku ḥicku kë cï looi.”

52 Gokë bëer, “Yïin aya, ye raan Galilia? Kuen athör theer wël Nhialic, ku aba ḥic lön acïn raan käk Nhialic bën Galilia.”

[53 Nawën cï raan ëbën dhuk paande,

8

Tij cï käl piny ke kör

1 ke Jethu la gən Olip nhom. 2 Nayən nhääk dur yic ke dhuk luanj Nhialic. Go koc ëbën guëer yelööm, ku nyuuc piiny ku jœk piööc cök tënë ke. 3 Go koc piööc lööŋ ku koc akut Parathii tik bëei, ku ëtij cï käl piny ke kör. Ku cəlkë akääc koc nhüüm ëbën, 4 ku luelkë tënë Jethu, “Raan piööc, tij kënë aci käl piny ke kör. 5 Mothith aci löŋ lëk yo athör yic lön kuat tij loi këcít kënë, adhil biöök aleel bï thou. Na yïin emën, ye lueel këdë?” 6 Keek aake jam këlä bïk Jethu deep bïk wët yök bïk la luäm. Go Jethu gunj ku gët piny yecin.

7 Nawën ḥot ke kääc ku yekë thiëëc, ke jöt yeköu ku lëk ke, “Na le raan kamkun cïn adumuööm cïi kanj looi, ke biök alel tueŋ yeguöp.” 8 Ku ben gunj ku gët piny yecin. 9 Nawën cik wët kënë piŋ, ke jiël ëbën ke wath röt, ku kəŋ kəcdit jäл tueŋ, agut të döŋ Jethu ë rot, ku tij wën ke ḥot kääc yenhom. 10 Go yeköu jöt ku lëk ye, “Tökë tëno? Cïn raan cïi döŋ bï yi luök wei?”

11 Go bëér, “Acin raan Bëny.” Go Jethu lueel, “Apath, ke yïin acä bï luök wei aya. Loor ku duk adumuööm ben looi.”]*

Jethu ee mermer pinynhom

12 Go Jethu ben jam tënë koc ku lueel, “Yen ë ruel pinynhom, kuat raan buoth ya abi ruel pïr yök, ku acii bï kaŋ cath muööth yic.” **13** Go koc akut Parathi lëk ye, “Emën, yïn ajam ë rienu, ku wët ca lueel acin kë ye nyuoath.”

14 Go Jethu bëér, “Acie këya, na cok alon jieem yen ë rienukië, ke wët lueel ë yic, rin yen anjic të bïi yen thïn. Ku wek aa kuc të bïi yen thïn ayi të ler yen thïn. **15** Wek aa wët teem cimën wët raan, ku yen acin raan ya gäm awuöc. **16** Ku të bïi yen wët teem, ke wët ba teem abi jal a yic, rin acie yen tem wët, Wä ë toc yen arëer ke ya. **17** Wët aci göt löndun yic lön të lueel koc karou wët tök luk yic, ke wëtden ë ya yic. **18** Yen ajam ë rienukië, ku Wä cä tooc ajam ë rienukië aya.”

19 Gokë thiëec, “Tö Wuur teno?” Go Jethu bëér, “Wek aacii ya njic, ku wek aacii Wä njic. Na we njic ya, njöt wek aa njic Wä aya.”

20 Wëlkä ebën aaci Jethu lueel wääär piööc yen luau Nhialic, yön ci käkken ajuer töu thïn. Ku acin raan cie däm rin këc akälde guo bën.

Wek aacii la tediën ler yen thïn

---

* **8:11** Athör theer juëc aacie (7:53–8:11) ye mat thïn. Ku athör kök ee bën Jn 21:24 cök, ku kök ë Lk 21:38. Ku athör tök ee lök bën Jn 7:36 cök.   **8:12** Mt 5:14; Jn 9:5   **8:13** Jn 5:31

21 Go Jethu bən lëk ke, “Yen abi jäl ku wek abä wïc, ku wek aabï thou awäckun yiic. Të le yen thïn, acie yen të bï wek la thïn.”

22 Tëwën, ke lueel bány Itharel, “Aye lueel lən cii yok bï la të le yen thïn. Ye ciët bï rot nök?”

23 Go Jethu bëer, “Wek aa koc piny tən, ku yen ee raan bö nhial. Wek aa koc piny kënë nhom, ku yen acie raan pinynhom tən. **24** Ee rin kënë yen aci yen ye lueel lən bï wek thou adumuöömkun yiic. Ku wek aabï thou adumuöömkun yiic të këc wek ye gam, lən ë Yen tō thïn, yen ë Yen.”

25 Gokë thiëec, “Ye yin ña?” Go Jethu bëer, “Wët aca lëk we tewen joo ñen wët cök.† **26** Yen ala wël juëc ba ke lueel ë riënkun, ku wël juëc bï yen ke we luëk wei. Ku raan cä tooc guöp ala yic, ku yen ë koc lëk kuat kë ca piñ tënë ye.”

27 Gokë këc deet lən jiëem Jethu wët Wun. **28** Go Jethu bən lueel tënë ke, “Aköl bï wek Manh Raan jat nhial, ka bæk jäl ñic lən, ‘Yen tō thïn Yen ë Yen.’ Ku abäk deet yic aya lən acin kë ya looi ruotdië, ku aa ya ke lueel wël cï Wä piööc tënë ya. **29** Ku raan cä tooc arëer ke ya, ku akëc ya nyääj piny yatök, rin ye yen wët nhieer looi akölaköl.”

30 Go koc juëc cï Jethu piñ ke jam ë wëlkä wëtde jäl gam.

Koc lääu nhüüm ku koc aloony

31 Go Jethu lëk koc Itharel cï wëtde gam, “Na piëjkë wël ca piööc, ke wek aa kockien buoth ya ayic, **32** ku wek aabï yic ñic, ku yic abi we wëer bei.”

---

† **8:25** Yenjö ben yen jam tënë we.

33 Gokë bëér, “Yok aa koc dhiënh Abaram, ku acin koc kök cii yo kanj loony. Ku na luel, ‘Wek aabï wëér bei,’ ke yenjö wic ba lueel?”

34 Go Jethu lëk ke, “Yic alëk we, raan ëbën cä adumuëom looi yen alony adumuëom. **35** Alony acie raan mac thok alanden, ku Wät yen ee raan thïn lanayen. **36** Na ci Wät we wëér bei, ke wek aabï rëér ke cïn loony alanden.

37 “Anjiec lön ye wek dhiën Abaram. Ku anjot wiëckë bæk ya nök, rin piööcdië acäk ye gam. **38** Kë ci Wä nyuöth ya yen aya lueel, ku wek aa loi kë ci wärkun lëk we.”

39 Gokë bëér tënë ye, “Abaram yen ë wäda.” Go Jethu wët dhuk nhom ku lueel, “Na we mith Abaram alanden, ñuöt wek aa loi këcít kë ci Abaram looi. **40** Kériëc ëbën ca looi ë rin ba we lëk yiny ca piñ tënë Wä, ku anjot wiëckë bæk ya nök. Abaram acin kë ci looi cit kënë! **41** Wek aa loi kë ci wärkun looi.” Gokë lueel, “Nhialic yetök yen ë Wäda, ku yok aa miëthke guöp.”

42 Go Jethu bëér tënë ke, “Të ye Nhialic wuurdun guöp, ñuöt wek nhiaar ya, rin ci yen bën tënë Nhialic, ku emën yen atj tën. Yen akëc bën wëtdië ë rot, ee yen acä tooc. **43** Yenjö cii wek kë ya lueel ye deet yic? Ee rin ci wek ye lëu bæk wëtdië piñ. **44** Ee jønrac yen ë wuurdun, ku ayakë nhiaar bi ya kën wuurdun yen yakë looi. Yen ë raan ë tir tethëer yon, ku akëc yic kanj lueel rin ye yen alueeth, ku ye wun lueth ëbën. **45** Yen aluel yic, ku rin ë kënë yen akëc wek ya gam. **46** Yenja kamkun lëu ye bi awuöc nyooth yaguöp rin adumuëom ca looi? Na lueel yic, ke ye rin ñö cii wek ya ye gam? **47** Raan

bö tënë Nhialic ë wët Nhialic piñ, wek aaciï bö tënë Nhialic, ku yen ë kë cii wek wët bi piñ.”

Jethu ku Abaram

⁴⁸ Go koc Itharel bëer tënë Jethu, “Këcku wët yic lueel wën lön ë yin raan pan Thamaria, ku jønrac atö yïguöp?”

⁴⁹ Go Jethu bëer, “Acin jønrac tö yaguöp, yen ë Wä theek ku wek aa ya dhöl guöp, ⁵⁰ Yen acii lëcdië wic. Raan wic ye atö thïn, ku ë wët teem bå kony. ⁵¹ Wët yic alëk we, raan piñ wëtdië acii bi thou akölriëec ébën.”

⁵² Go koc Itharel lëk yen. “Ëmën, aŋicku alanden lön tö jønrac yïguöp. Abaram aci thou, ku koc kák Nhialic tiñ aaci thou aya ku ɻot ye lueel, ‘Raan piñ wëtdië acii bi thou akölriëec ébën.’ ⁵³ Abaram wäda aci thou, nadë ye lueel lön düüt yin tënë Abaram? Ku koc kák Nhialic tiñ aaci thou aya. Ye tak ye yin ë ɻa?”

⁵⁴ Go Jethu bëer, “Na ya ci rot leec, ɻuöt lëc kënë acie lëc acin. Ee Wä yen ë raan ya leec, ku yeen guöp ayakë lueel ke Nhialicdun. ⁵⁵ Yeen akëckë kaŋ ɻic, ku yeen aŋiec. Na lueel lön kuc yen ye, ke yen abi ya alueeth cümëndun, ku yeen aŋicc, ku yen ë wëtde looi puöu ébën. ⁵⁶ Wuurdun Abaram aci puöu miët apei lön bi yen aköl bëndië tiñ, aci tiñ ku aci puöu la yum.” ⁵⁷ Go koc Itharel lëk ye, “Yin aŋot yi këc ruɔɔn thiärdhiëc dööt, ku yin ca Abaram tiñ?” ⁵⁸ Go Jethu bëer, “Wët yic alëk we, wäär këc Abaram guə dhiëëth, ‘Ke Yen atö thïn.’ ” ⁵⁹ Gokë aleel kuany bi kek ye biöök, go Jethu rot thiaan ku jiël yön Nhialic.

9

Jethu aci raan ci dhiëëth ke ci coor kony

¹ Tëwën ciëth Jethu, ke tij raan ci dhiëëth ke ci coor. Go kocken ye buøth thiëëc, ² “Raan piööc, ye adumuøöm ci ña looi col ye adhiëth ke ci coor? Ye adumuøömde aye adumuøöm koc ke dhiëth ye?”

³ Go Jethu bëer, “Kë ci yen coor acie rin adumuøöm ci looi, ayi rin adumuøöm ci koc ke dhiëth ye looi, yeen aci coor bi riel luoi Nhialic tij yeguöp. ⁴ Yok aa dhil la tueñ yo lui luoi raan ca tooc yet te ñot ruel aköl, waköu abö, ku acin raan bi ye lëu bi luui. ⁵ Yet aköl ñoot yen pinyhom, ke yen ë ruel tñëe koc.”

⁶ Tëwën ci yen jam këlä, ke ñuut piny ku nueen tiop lueëth, ku røoth tiop mony wén nyin, ⁷ ku lëk ye, “Loor lëk yinyin wär Thiloam.” (Ku wëtde yic, “Ci tooc.”) Go mony wén la ku lëk yenyin, ku le dhuk ke ye piny tij. ⁸ Go koc akeu nhom ku koc ci ye kañ tij ke lïm thiëc, “Cie mony dhie cool nyuc piiny ke lïm kënë?”

⁹ Go koc kök lueel, “Ee yeen guöp.” Ku lueel koc kök, “Acie ye ë raan thön kek ye.” Go mony wén nhom lueel, “Ee yen raan wén guöp.”

¹⁰ Gokë thiëëc, “Ci rot lëu këdë ba ben daai?”

¹¹ Go bëer, “Mony col Jethu aci tiop nueen ku røoth yanyin ku lëk ya, ‘Loor wär Thiloam ku lëk yinyin.’ Guo la, ku kaam wén lëk yen yanyin, ke ya tij piny nyin yic.”

¹² Gokë thiëëc, “Yen ako?” Go bëer, “Akuöc.”

Akut Parathï awic wët te ci coor kuony thïn

¹³ Gokë mony wën cï cœr thel tënë kœc akut Parathï. ¹⁴ Aköl nueen Jethu tiøp ku rœøth raan nyin bï daai, ee ya aköl cïï kœc ye luui. ¹⁵ Go kœc akut Parathï mony wën ben thiëec të cï ye liep nyin thïn. Go lëk ke, “Yeen aci tiøp tääu yanyin, ku laak yanyin, ku èmën alëu ba piny tñj.”

¹⁶ Go kœc kök akut Parathï lueel, “Raan cï kënë looi aciï lëu bï ben tënë Nhialic, rin aci löj cïï kœc ye luui thek.”

Go kœc kök lueel, “Lëu këdë bï raan la guöp adumuööm kädit jäj gõi, cït käkkä, looi?” Gokë keyic tek kamken.

¹⁷ Go kœc akut Parathï mony wën ben thiëec, “Yïin ye lueel lön cï yen yi liep nyin apath, ku yïin ye lueel ye yen ña?” Go bëer, “Ee raan kâk Nhialic tñj.”

¹⁸ Ee këc bány Itharel gam lön cï yen cœr ku ben nyin kuëk, agut të bï kek kœc ke dhiëth ye cœl, ¹⁹ ku thiëckë ke, “Ye manhdun kënë? Ayakë lueel lön cï ye dhiëth ke ye cœr, lëu këdë, bï piny tñj?”

²⁰ Go wun ku man bëer, “Añicku lön ye yen man-hda, ku lön cï ye dhiëth ke ye cœr. ²¹ Ku akucku të cï yen piny jäl tiëj thïn, yok aa kuc raan cï ye liep nyin aya. Thiëckë, yeen aci dit ku alëu bï këde bëer ë rot.” ²² Wun ku man aaci jam këlä rin riööc kek bány Itharel, rin cï kek ye mat lön kuat raan gam Jethu lön ë yen Raan cï lœc ku dœc, ka dhil cuœp wei tën amat kœc Itharel. ²³ Rin kënë, yen ë lueel wun ku man ye ëlä, “Yeen aci dit, thiëckë!”

²⁴ Gokë mony wën cï dhiëth ke cï cœr ben cœl arak dët, ku lëkkë ye, “Kuëen ë Nhialic nhom lön

bii yin yic lueel. Anjicku lon mony kene e raan adumuosom."

²⁵ Go mony wen beeer, "Akuoc lon ye yen raan la guop adumuosom, wet yen niesc, yen a ya ye coer ku emen yen e piny tui."

²⁶ Gokë thiieec, "Yenjo ci looi ten e yin? Ci nyienku kuek kedee?"

²⁷ Go beeer, "Aca lek we wenthier, ku acak ye piñ. Ye rin jo wiç wek wet bæk ben piñ? Tedet wiecké aya bæk ya kocken ye buoath?"

²⁸ Gokë lat ku luelke, "Yin aci ya raanden ye buoath, yok aa koc Mothith. ²⁹ Anjicku lon ci Nhialic jam ten e Mothith, ku na ye monytui, ka cokku kuc aya te bii yen thiu!"

³⁰ Go mony wen beeer, "Ke gei koc akin! Akuocke te bii yen thiu, ku yeen guop aci nyienki liep!"

³¹ Anjicku lon ci Nhialic wet koc adumuosom ye piñ, ku yeen e wet koc thek ye ku loiké luoiden ci lek ke piñ. ³² Yonthier cek pinynhom akec kañ piñ lon le yen raan ci dhieth ke ye coer ci kuek nyin. ³³ Na cie lon bii raan kene ten e Nhialic, ka ci lœu bi kœcit kene looi."

³⁴ Gokë beeer, "Yin aci dhieth ku muk yi adumuosom yic, ku wiç ba yo piööc?" Ku copke wei ten e amat.

Cöör e puosu

³⁵ Go Jethu piñ lon ci kek ye cuop wei. Nawen yök ke lueel, "Ye wet Manh Raan gam?"

³⁶ Go mony wen beeer, "Beny, lek ya ye ja, rin ba lœu ba gam."

³⁷ Go Jethu lek ye, "Yeen aca tui, ku yen e raan jam kek yi emen."

³⁸ Go mony w n lueel, “B ny aca gam.” Ku gut yenhi l piny Jethu nhom.

³⁹ Go Jethu lueel, “  n ac  b n pinyhom t n ba w t teem, rin b i c  r piny t j, ku b i k c piny t j j l c  r.”

⁴⁰ Go k c k k akut Parath  r  r kek ye w l c i lueel pi n ku thiëckë, “Ee ci t w c ba lueel l n ye yok c  r aya?”

⁴¹ Go Jethu b  r, “Na we ye c  r ke wek aa c n gup awu c, ku rin ye wek ye lueel l n ye wek piny t j, ke w t kënë aye nyooth l n le wek gup awu c.”

10

K  y abi  k

¹ Go Jethu lueel, “W t yic al k we, raan cie t  k kal am l thok, ku l r nhom t d t, y en   cu r, ku   raan rum k j. ² Ku raan t k kal thok yen abi  j am l. ³ Raan tit kal abi  kal n aany thok t n  ye, ku pi n am l r  lde t  c  l yen am lke   ri nken, ku thel ke ayeer. ⁴ Ku të c i ke y  th ayeer, ka cath t uej k nh m ku bu  th am l c  k rin n c kek r  lde. ⁵ Aac   raan d t b i bu  th c  k, aab  kat ye rin kuc kek r  lde.”

⁶ K  y kënë ac  Jethu th  th ke, ku w t lueel t n  ke akëckë deet yic.

Jethu abi  j path

⁷ Go Jethu b n lueel, “W t yic al k we,   n ee kal thok t n  am l. ⁸ K c k k   b n c i ka n b n  anh m t uej, aa cu r ku aa k c rum k j, ku r  lden ak  c am l pi n. ⁹   n   kal thok. Raan b o th  n thu  nd  ab  lu  k, y en ab  b n al  n th n ku ler ayeer, ku yok

wel path. ¹⁰ Cuär ë bën rin bï cuëér, ku nëk käj ku rec ke. Yen aci bën bïk pïr yön, pïrdit alanden.

¹¹ “Yen abiöñ path. Abiöñ path aye wïc bï thou rin amälke. ¹² Raan lui ariöp ku cie raan abiöök ku cie wun amël, ku tñj gõl ke bö, ka päl amël ku ket, bï gõl thueet amël yiic ku thiëi ke roor. ¹³ Raan lui ariöp ë kat rin ë raan lui ariöp ë path, ku aliu puöu kegup.

¹⁴⁻¹⁵ “Yen abiöñ path. Cimën ñic Wä yen ku ñiec Wä, käya yen anic amälkië ku amälkië aa ñic ya. Ku awiëc ba thou ë riënken. ¹⁶ Amël kök aa tõ thïn ku aa käkkië ku aa liu thïn kal këne yic. Keek aaba bëei aya, ku aabï röldië piñ, ku keek aabï ya luöny tökalij kek raan töj biöök ke.

¹⁷ “Wä anhiar ya rin awiëc ba piërdië puöl rin bï yen ye bën yön. ¹⁸ Acin raan bï piërdië nyaai tënë ya. Yeen aya puöl wët piändië ë rot. Yen ala riel ba päl wei, ku yen ala riel ba bën lööm.”

¹⁹ Go koc Itharel keyiic bën tek kamken rin ë wëlka. ²⁰ Koc juëc kamken aa yekë lueel, “Yeen ala guöp jøñrac! Yeen amuöl! Yenjö ye wek wëlke piñ?”

²¹ Go koc kök lueel, “Lëu raan la guöp jøñrac bï jam cimën yen! Lëu jøñrac këdë bï cœr cœl akuek yeniyin?”

Koc Itharel aa kuec Jethu

²² Aköl looi Yan Döc luan Nhialic Jeruthalem aci bën, ku piny ë ye mëi. ²³ Ku Jethu ë cath puök yic, cœl puök Tholomon tõ luan Nhialic. ²⁴ Go koc Itharel guëer yelööm ku luelkë, “Yet nén bï yïn yo cœl arëer yo diu puöth? Lëk yo yic la gëi, ye yïn Raan cï lœc ku dœc?”

25 Go Jethu bëér, “Wët aca lëk we ku wek aacie wëtdië ye gam. Luɔikiën ya looi è riël Wä, kek ajam è riënkië. **26** Ku wek aacie wëtdië ye gam rin cii wek ye amälkië. **27** Amälkië aa röldië piŋ ku keek anjiec ku keek aa ya buɔəth cök. **28** Pır akölriëec übën aya yiék ke, ku keek aacii bï kanj thou atheer, ku acin raan lëu ye bï ke rum tënë ya. **29** Kë cï Wä yiék yen awär kériëec übën, ku acin raan lëu ye bï ke rum Wä cin. **30** Wä ku yen yok aa tök.”

31 Go koc Itharel aleel bëen kuany bïk biöök. **32** Go Jethu lëk ke, “Luɔi puɔth juëc cï Wä yiék yen ba ke looi, aa ca looi wenhüim, ye luɔi töŋ nən kamken yen wïc wek ye bæk ya biöök aleel?”

33 Go koc Itharel bëér, “Yin acuk wïc buk yi biöök aleel rin luɔi path, ku è rin ye yin Nhialic dəl guöp. Yin è raan è path, ku wïc ba rot looi ba ya Nhialic!”

34 Go Jethu bëér, “Acii göt löndun yic guöp lən cï Nhialic ye lueel, ‘Wek aa Nhialic.’ **35** Anjicku lən wët cï göt athör wël theer Nhialic yic è yic alanden, ku kɔckä acii Nhialic cəl, ‘Nhialic,’ koc cï Nhialic thön wëtdi. **36** Ku na yen, ke Wä cä cəl ku tuuc ya pinynhom, ku ye këdë ye wek ye lueel lən cï yen Nhialic dəl, ye rin cï yen ye lueel lən ye yen Wën Nhialic? **37** Duɔkkë wëtdië gam të cii yen luɔi Wä loi. **38** Ku na ya ke looi, ku cək alən cii wek wëtdië gam, ke we dhil luɔikië gam, bæk ɳic alanden lən Wä arëér kek ya ku yen atö Wä yic.”

39 Gokë wïc bïk dəm, go ke käl nyïn.

40 Go Jethu bëen dhuk ciëen wär Jordan aləŋtui tewääär ye Joon koc muɔac nhüim thiñ, ku rëér thiñ tëen. **41** Go koc juëc bëen tënë ye ku luelkë, “Joon akëc

käril looi, ku këriëec ëbën cï lueel rin ë mony kënë aaci ya yith.” ⁴² Ku gam koc juëc wëtde ë tënë.

11

Thon Ladhäro

¹ Raan cöl Ladhäro, ku ë rëer Bethani, ëci tuaany. Bethani ë gen rëer Maria thïn kek nyankën cöl Martha. ² Maria kënë yen ë nyan wäär cï Bänyda tœc cök miök njir, ku wuuny ke nhiëmke. Ku ë mënħe Ladhäro yen ëci tuaany. ³ Go nyiērakën wët tuöc Jethu, “Bëny, mäthdun nhiar aci tuany.”

⁴ Nawën piñ Jethu ke lueel, “Tuëny kënë acii Ladhäro bï nök, kënë aci rot looi bï Nhialic leec thïn. Ku yen ë të bï Wën Nhialic lec yön thïn.”

⁵ Ku Jethu ë nhiar Martha kek nyankën ku Ladhäro. ⁶ Nawën cök piñ lön cï Ladhäro tuaany, ke näk nün karou tewen rëer yen thïn. ⁷ Ku jøl lëk koc ye buoath, “Benku dhuk ciëen pan Judia.”

⁸ Go koc ye buoath lueel, “Raan piööc, wäär emën thiöök, ee wic koc Itharel bïk yi biöök aleel, ku ye wic emën ba ben dhuk thïn?”

⁹ Go Jethu bëer, “Akäl tök cï yic la aköl ku waköu? Të cieth raan ke ruel dït ke yeen acie köth, rin ala ruel yen piny tiij. ¹⁰ Ku na cieth waköu ka köth, rin liu ruel tënë ye.” ¹¹ Jethu aci wëlka lueel ku met dët thïn, “Mäthda Ladhäro aci nün wit, ku yön ala ba la puöök.”

¹² Go koc ye buoath lueel, “Bëny, na cï nün ka bï ηueen.”

¹³ Ku wët wic Jethu bï lëk ke ë lön cï Ladhäro thou. Gokë tak lön jiëem yen wët nün ë path. ¹⁴ Go Jethu

gai yic tënë ke, “Ladhäro aci thou, ¹⁵ ku yen aci puöu miet ë rienkun ba këc rëér kek ye, rin bæk gam. Jëlku la tënë ye.” ¹⁶ Go Thomath, cøl Acueek, lëk atuuc, “Lokku yodhie kek Raan piööc, rin buk la thou kek ye.”

Jön rot ku pür aabö tënë Jethu

¹⁷ Nawën yet Jethu ke yök lön cï Ladhäro thiök ka la nün kañuan rañ yic. ¹⁸ Bethanï amec kek Jeruthalem täcit tën meel karou, ¹⁹ ku koc juëc Itharel aake cï bën bïk Martha kek Maria bën deet puöth, rin wämënhden cï thou.

²⁰ Nawën piñ Martha lön bïi Jethu, ke la ayeer bï la röm kek ye, ku döñ Maria bei. ²¹ Go Martha lëk Jethu, “Bëny, na yi tö thïn, ñuöt wämääth akëc thou. ²² Ku anjiec lön na cök amën ke Nhialic abi kériëc ëbën ba thiëec ye, gäm yi.”

²³ Go Jethu lëk ye, “Wämuuth abi rot jöt bï pür.”

²⁴ Go Martha bëér, “Anjiec lön bï yen rot jöt bï pür aköl ciëen.”

²⁵ Go Jethu lëk ye, “Yen ë jön rot ku pür. Raan gam wëtdië, na cök alon thou yen ka bï pür. ²⁶ Ku kuat raan pür ku gem wëtdië aciï bï kañ thou. Ca kënë gam?”

²⁷ Go lueel, “Ee këya, Bëny. Aca gam lön ye yin Raan cï lõc ku döç, Wën Nhialic, bï dhiel bën pinynhom.”

Jethu adhiau

²⁸ Nawën cï Martha wëlkä lueel, ke dhuk ciëen ku cøl nyanakën Maria amääth ku lueel, “Raan piööc atö tën ku awic yi.” ²⁹ Nawën piñ Maria wët kënë, ke jöt rot ku lõc la ayeer bï la röm kek ye. ³⁰ Ku Jethu ë ñot këc yet baai, a ñot rëér tëwën rëm yen

thïn kek Martha. ³¹ Go koc Itharel wën rëer yoot kek Maria rin bïk deet puosu, buoath cök, wën tij kek ye ke ci rot jöt ku ben yeköu ayeer. Ee cik tak lön ler yen ran nhom bï la dhiau thïn.

³² Wën yeet Maria tewen rëer Jethu thïn, ke cuet rot piny yecök ku lueel, “Bëny, na yi tö thïn tén njuöt wämääth akëc thou.”

³³ Nawen tij Jethu ke dhiau, ku koc Itharel awen ruec ye ke dhiau aya, go kej yepusu ku neer yic apei. ³⁴ Go ke thiëec, “Cäk thiök teno?” Gokë lueel, “Bëny, bääär ba tij.”

³⁵ Go Jethu dhiau. ³⁶ Go koc Itharel lueel, “Tiënkë të nhieer yen ye thïn.”

³⁷ Go koc kök kamken lueel, “Acii raan ci coor liep nyin, këc looi? Ku yenjo këc yen Ladhäro kuöny bei thou yic?”

Ladhäro acii ben pïr

³⁸ Go Jethu yic ben neer apei ku ler ran nhom, ku ran ecii wec kuur yic, ku kuurdit acii täau yethok.

³⁹ Go Jethu ke yöök, “Nyaakë kuur.”

Go Martha, nyanaken raan ci thou bëer, “Bëny, acii nhiany. Nïn ci ye thiök aa njuan.”

⁴⁰ Go Jethu lëk ye, “Këc lëk yi lön bï yin lec Nhialic tij të gëm yin?” ⁴¹ Gokë kuur laar wei. Go Jethu yenyin näär nhial ku lueel, “Wä yin aleec rin ye yin ya piñ, ⁴² ku anjeck lön ye yin ya piñ akölaköl, ku alueel rin bï koc tö thïn tén ye gam, lön ci yin ya tooc.”

⁴³ Kaam wën ci yen wëlkä lueel ke cöt röldit, “Ladhäro, bääär ayeer.” ⁴⁴ Go ben ayeer ke ci duut cök ku cin alanh thiékthiék, ku acii der nyin alath. Go Jethu lëk ke, “Däkkë ku calkë acath.”

*Amat n k Jethu
(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)*

45 Go k c juëc Itharel c i b n b k Maria b n neem, k e c i Jethu looi t j, ku gamk  w tde. **46** Ku dhuk k c k k ci en kamken t n  k c akut Parath , b k k k c i Jethu looi la l k ke.

47 Go k c akut Parath  ku k c k k Nhialic mat kek b ny luk, ku luelkë, “Buk  o looi? Mony kënë ee lu i ril apei looi! **48** Na p lku b i la tuej k l , ke k c  b n abi w tde gam, ku b ny Roma aab  b n b k lu i Nhialic thu r piny ku reck  panda.”

49 Go Kaipa yen ye raand t k c k k Nhialic   ru  n kënë lueel, “W t t k aku ck ! **50** C k ye t j l n aju  n t n  we b i raan t k thou rin k c, t n t t  b i wu  nda ri  k  b n?” **51** Ku ak c w t kënë lueel pi nde   rot, ku   rin ye yen raand t k c k k Nhialic   ru  n kënë. Ku   luel k k tuej b i r t looi l n b i Jethu thou rin th n Itharel, **52** Ku acie ri nken kep c, abi thou aya b i mi h Nhialic c i thi i pinynhom ku  t yi c b k aa t k.

53 J  k ak l kënë ke b ny aake gu r b k Jethu n k. **54** K  ya, go Jethu k c b n acath   path kam k c pan Judia, ku ji l b i la gen c l Epraim t thi k ke ror, ku r  r th n kek k c ye bu  th.

55 Ku Yan Ayum c n yic lu i k c Itharel  ci thi k, go k c juëc j l b  iken yi c b k la Jeruthalem, b k k c w uny kek kegup yand t nhom tuej la looi. **56** Gok  Jethu w c, ku thiëckë r t kamken w n c i kek gu  r lu i Nhialic, “Yen o yak  tak? Bi b n yai yic, kua c i b i b n?” **57** Ku k c k k Nhialic ku k c akut Parath  aake c i w t lueel, l n raan  ic t  re r Jethu th n adhil w t l k ke, ku b i d m.

12

*Maria aci tē theek yen Jethu thün nyuəəsth
(Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)*

¹ Nïn kadätem Yan Ayum cïn yic luəu nhom tueŋ, ke Jethu la Bethanï, pan ciëŋ Ladhäro thïn, raan wääär cï jöt bei thou yic. ² Gokë miëth guir tënë ye, miëth cï Martha bën luui thïn apei. Ku Ladhäro atä kam koc ke rëer thïn aya. ³ Go Maria karjac cï thiäŋ miök njir cəl naar, ye ɣoɔc wëëu juëc lõööm, ku puk Jethu cök ku wuuny nhïmken nhom. Go anjir miök yöt rum yic ébën. ⁴ Go raan tök kam koc Jethu buəəth, cəl Judath Ithkariöt, raan bï ye luəm lueel, ⁵ “Yenjö këc miök njir kënë ɣaac wëëu juëc wär wëëu ye dõm raan tök, ku yik ke koc njöŋ?” ⁶ Ku écie rin nhiër koc njöŋ yen lueel yen kënë, ee rin ye yen cuär, ee ye wëëu akut muk, ku ë ye rot kony thïn.

⁷ Go Jethu lueel, “Pälkë, calkë amuk miök rin aköl bï ɣa thiök. ⁸ Koc njöŋ aabi rëer thïn akölaköl kek we, ku ɣen acii bï rëer kek we akölaköl.”

⁹ Go koc juëc Itharel jäl ɳic lən tə Jethu Bethanï, gokë la thïn, ku acie rin Jethu yetök, ee rin bïk Ladhäro la tiŋ aya, raan wääär cï Jethu jöt kam koc cï thou. ¹⁰ Go koc kák Nhialic wët mat yic bïk Ladhäro nök aya, ¹¹ rin wët Ladhäro yen aye koc juëc Itharel bányken puɔl ku gamkë wët Jethu.

*Jethu aci la Jeruthalem ke ciëm yai
(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)*

¹² Nayŋn nhiääk dët ke akutdit koc cï bën Yan Ayum cïn yic luəu yic, piŋ wët lən bïi Jethu

Jeruthalem. ¹³ Gokë ayör agëp lööm, ku lek bïk la lor, ku ketkë elä,
“Lec tënë Nhialic!
Nhialic dœc raan bö rin Bëny!
Nhialic dœc Bëny Itharel!”

¹⁴ Go Jethu akaja yön ku nyuuc yeköu, cït të cï gät ye athör theer wël Nhialic yic,
¹⁵ “Duökkë riöc kœc Itharel! Yen kïn, Bänydun abö, ke cï nyuc akaja köö.”

¹⁶ Ku käkkä aake këc kœcken ye buoøth deet yiic, nawën cï Jethu rot jöt ke lec, ke jölkë ñic lön cï käkkä göt athör theer wël Nhialic yic, ku lön cï kek käkkä looi tënë ye.

¹⁷ Ku kœc juëc ke rëër thïn wääär cï Jethu Ladhäro caal ayeer ran yic, ku jöt kam kœc cï thou, aake kë cïk tij têt kœc. ¹⁸ Ku rin wët kënë aya yen aa lor kœc juëc ye, rin cï kek luoidit jäj gõi cï looi piñ. ¹⁹ Go kœc akut Parathï lueel kamken, “Cäk ye tij lön cïn yen kë yönku thïn. Tiënkë, aye thei eëben buoøth cök.”

Kœc Gïrik kœk aa wïc Jethu bïk tij

²⁰ Kœc Gïrik kœk aake tö kam kœc cï la Jeruthalem bïk Nhialic la door thïn. ²¹ Gokë bën tënë Pilipo, raan Galilia pan Bethaida ku luelkë, “Bëny, yön aa wïc Jethu buk tij.”

²² Go Pilipo wët lëk Andria, ku lekkë karou tënë Jethu bïk la lëk ye. ²³ Go Jethu bæër, “Ëmën, aköl bï Manh Raan ya leec apei aci guo yëët. ²⁴ Wët yic alëk we, nyin rap ë rëër ke ye tök ë path, të këc ye tääu tiöp yic bï ciët kë cï thou. Na le yic pät bï ciët kë cï thou, ka jölk luök mith juëc. ²⁵ Raan nhiar piërde, abi muör ku raan man piërde pinynhom tén abi

muk tënë pür akölriëec èbën. ²⁶ Kuat raan wïc ye bï yen luööi ka dhil ya buoöth cök, rin të rëér yen thïn, aluönydië abi rëér thïn aya, ku Wä abi kuat raan luui ya leec.

Jethu ajam wët Thuonde

²⁷ “Piändië arem èmën, ku ba ñö lueel? Ba lueel, ‘Wä, duk kërëec tit ya col abö?’ Ku kënë è yen cï yen bën thïn, rin ba areem aköl kënë thöl. ²⁸ Wä, col riënkü alec!”

Go röl jam nhial ku lueel, “Aca col alec ku aba bën col alec.”

²⁹ Go koc ke kääc thïn tëen röl piñ ku luelkë, “Den aciï mär.” Go koc kök lueel, “Atuny Nhialic aciï jam tënë ye.”

³⁰ Tëenë, go Jethu lëk ke, “Ee cie tënë ya yen jieem röl kënë, ee riënkun. ³¹ Èmën, è të bï luk teem tënë koc tõ pinynhom, ku bëny jakrec abi cuöp wei. ³² Të cï ya jat nhial, ke yen abi koc èbën miëët tënë ya.”

³³ Ku wën lueel yen kënë, ke wïc bï nyuöath yen të bï yen thou thïn.

³⁴ Go akut bëér tënë ye, “Wët cï gôt athör yic è yok lëk lön bï Raan cï lõc ku döc, pür akölriëec èbën. Na yïin lëu këdë ba lueel lön bï Manh Raan jat nhial? Ku yeña yen Manh Raan?”

³⁵ Go Jethu bëér, “Anjoot tëthin nyøat bï ruel rëér kamkun. Lakkë tueñ dhöldun yic èmën töu ruel tënë we bï muööth we cïi döt, rin raan cath muööth yic akuc të ler yen thïn. ³⁶ Gamkë ruel èmën ñoot yen kek we, rin bæk aa koc ruel.” Tëwën cï Jethu wëlka lueel ke la ayeer ku thiëen rot tënë ke.

Koc Itharel aa kuec ë gam

³⁷ Na cək amën cī yen luɔi rilkä ëbën looi kenhüim guöp, ke keek aa kēc wëtde gam, ³⁸ bï wët cī Ithaya, raan kák Nhialic tūj kaŋ lueel theer yenhom tieeŋ, wëtden wääär lueel élä,

“Bëny, yenza cī wët cuk lëk koc gam?
Yenza cī Bëny nyuöth riel?”

³⁹ Ku rin ë kënë acin tē bï kek gam, rin wët kënë aya, aci Ithaya lueel élä,

⁴⁰ “Aaci Nhialic dhöny nyin, ku mär kepuöth.
Bik käj cii tūj kenyin, ku cik wët det kepuöth.
Bik röt wël yen ku ba keek kony.”

⁴¹ Ithaya aci kënë lueel rin cī yen lec Jethu tūj ku jieem riенke.

⁴² Ku èmën aya, ke bany koc Itharel aake cī wët Jethu gam, ku akëckë lueel koc nhüim, rin riöc kek koc akut Parathï bik ke cii cop wei tén amat. ⁴³ Aake lec koc nhiaar ténë lec Nhialic.

Jethu abi luk looi ténë koc ëbën

⁴⁴ Go Jethu lueel röldit koc nhüim, “Raan gam wëtdië acie wëtdië rot yen ye gam, ee wët raan toc ya gam aya. ⁴⁵ Ku raan tūj ya, ka tūj raan cä tooc aya. ⁴⁶ Yen aci bën cimën ruel pinynhom, bï raan ëbën gam wëtdië cii ben reér muööth yic. ⁴⁷ Raan piŋ wëtdië ku cii lëk looi, ke yen acin wët ba tém ye, rin kēc yen bën ba koc pinynhom bën luk, yen aci bën ba ke bën püür. ⁴⁸ Raan kuec ë ya ku cii wëtdië gam, raan bï ye tém awuöc abi tö thïn, ku wëtdien ca lëk koc abi ye luk aköl ciëen. ⁴⁹ Ku è këya, rin kēc yen jam wët piändië rot, ku è Wä Aciëŋ toc ya, yen aci ya thön kë ba dhiel lueel ku jaam ë yic. ⁵⁰ Ku

aniec lən ye wëtde pür akölriëec ëbën bëei. Käk ya lueel aa käk cï Wä nyuöth ya ba ke lueel.”

13

Jethu aci kocken ye buoath look cök

¹ Ee ye aköl Yan Ayum cïn yic luou nhom tueñ. Go Jethu njic lən cï aköl jiël yen pinynhom tën jäl bën, ku bï la tënë Wun. Yeen aci kocken rëer pinynhom nhiaar alanden, ku nhieer ke yet të bï wët thök.

² Jethu ku kocken ye buoath aake cï nyuc bïk miëth thëi cam. Ku jønjrac èci wët tääu Judath, wën Thaimon Ithkariöt puöu, bï Jethu gaany. ³ Go Jethu njic lən cï Wun riel ëbën tääu yecin, ku è njic lən cï yen bën tënë Nhialic, ku è ben dhuk tënë ye. ⁴ Go rot cuot wei tewën mïth kek thïn ku dëk alanh kðu, ku ruk alanh wuöny ye anjum. ⁵ Ku jøl piu puök aduök yic ku lœk kocken ye buoath cök, ku wuuny ke alanh wuöny wën cï ruök ye anjum. ⁶ Ku jøl bën tënë Thaimon Pïter, go Pïter lëk ye, “Ye yïn bï lœk cök, Bëny?”

⁷ Go Jethu bëer tënë ye, “Ke luɔj acii ye deet yic ëmën, ku aba lök deet yic.”

⁸ Go Pïter lueel, “Yïn acii ya bï kañ lœk cök acïn.” Go Jethu bëer, “Na cä yï lök cök, ke yïn acïn të bï yïn bën a raandië.”

⁹ Go Thaimon Pïter lueel, “Bëny, na ye käya ke yi duk ya lök cök è rot, lök yacin ku yanhom aya.”

¹⁰ Go Jethu lueel, “Raan cï laak acïn guöp acuøl, ku abi yecök lœk rot. Wek aa yer ëbën, ke raan tök kamkun yen acii yer.” ¹¹ Jethu è njic raan bï ye gaany, yen è lueel yen ye ëlä, “Wek aa yer wedhie, ke raan tök yen acii yer.”

12 Nawën cï Jethu ke loøk cök, ke ben alanhde ruöök ku nyuuc teden wën rëer yen thïn, ku thiëec ke, “Cäk käk ca looi tënë we èmën deet yiic? **13** Wek aa ya cœl raan piööc ku Bëny, ku yeen apath bæk looi käya, rin è ya. **14** Yen è Bëny ku Raan piööc tënë we, ku ñot we laak cök. Ke week aya, wek aabï wecök loøk kamkun, ñek kek ñek. **15** Wët path aca nyuöth we, bæk looi cimën cï yen ye looi tënë we. **16** Wët yic alëk we, acin alony düt tënë bányde, ku acin atuny düt tënë raan toc ye. **17** Èmën ñic wek wët yic kënë, të looi wek ye, ke miët puøu düt abæk yök thïn.

18 “Yen acii jam è riënkun èbën, yen anjic koc ca kuëny bei. Ku wët cï gët athör theer wël Nhialic yic èlä, ‘Raan mith yok aduäj tök yic acie nhom wël ya,’ adhil yenhom tieej. **19** Wek aa lëk wët kënë èmën ke këc rot guø looi, rin aköl bï yen rot looi ka bæk jäl gam lön, ‘Ye Yen Yeen.’ **20** Wët yic alëk we, raan lor raan ca tooc, acä lor aya, ku raan lor yen ka lor raan toc yen aya.”

Kë cïn Judath puøu aci lueel

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23)

21 Nawën cï Jethu wëlkä lueel, ke ñeær yic ku lueel, “Wët yic alëk we, raan tök kamkun abi ya gaany.”

22 Go koc ye buoøth kenyin liääth kamken ke cï nhüüm la dïl apei wët ye lueel. **23** Ku raan töj nhieer Jethu kam koc ye buoøth, èci nyuc Jethu lëjom, **24** go Piter nieu nyin ku lueel, “Thiëc, ye raan nén yen jieem yen riënce.”

13:12 Lk 22:27   **13:16** Mt 10:24; Lk 6:40; Jn 15:20   **13:18** Wk

41:9   **13:20** Mt 10:40; Mk 9:37; Lk 9:48; 10:16

25 Go atuny kënë rot cuöt Jethu ku thiëëc, “Bëny, ye yen ë ña?”

²⁶ Go Jethu bëér, "Ee raan bï yën ayup luöt kada yic ku yiëk ye." Ku lööm ayum ku lut kada yic ku yiëk Judath, wën Thaimon Ithkariöt. ²⁷ Tëwën lööm Judath ayup, ke jənrac go la yeguöp. Go Jethu lëk ye, "Kë wïc ba looi, lõc looi." ²⁸ Ku acin raan kam koc ke müth kek ye cï wët deet yic, ye rin njö yen jiëem Jethu käya tënë ye. ²⁹ Ku rin yen Judath yen wëëuken muk, ke cï kacocken kök tak lon cï Jethu ye lëk ye bï la yooç kä wïckë rin yai, tëdë ke cï lueel bï koc njöñ muoç.

Löη Yam

³¹ W  n c  i Judath j  l, ke lueel Jethu, “  m  en lec Manh Raan ac   nyu  th k  c, ku lec Nhialic ac   nyu  th k  c    ye. ³² Ku të c  i lec Nhialic nyu  th k  c    ye, ke Nhialic abi lec Manh Raan nyu  th yegu  p, ku abi lac looi nyin yic. ³³ Mi  thki  ,   n ac  ii b  i r  e  r kek we apei. Wek ab   w  c, ku al  k we   m  en yen w  t ca l  k k  c Itharel, ‘Ac  n t   b  i wek la t   ler   n th  n.’ ³⁴ L  y yam ayi  k we, nhiarkë r  t kamkun, c  m  en c  i   n we nhiaar, k  ya, ke wek aa dhil r  t nhiaar kamkun. ³⁵ Na nhiarkë r  t kamkun ka b  i n  c k  c   b  en l  n ye wek k  cki  n ya bu  oth.”

Piter ajei Jethu

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶ Go Thaimon Pîter thiëëc, “Na yïin lôrdë Bëny?” Go Jethu bëër, “Të ler yen thïn acïn të buoøth yïn yacök ëmën, ku yïn abä buoøth akoldä.”

³⁷ Go Pîter thiëëc, “Bëny, yenjö cïï yen ye lëu ba yï buoøth ëmën? Atöu yapuöu ba thou ë riënkü.”

³⁸ Go Jethu bëër, “Lëu ba thou alanden ë riënkü? Wët yic alëk yï. Të ñot këc thõn ajith kiu, aba lueel arak diäk lõn kuc yïn ya.”

14

Jethu ee dhël la tënë Wun

¹ Go Jethu lëk ke, “Duökkë dieer ku rëërkë we rac puöth. Gamkë Nhialic ku gamkë ya aya. ² Pan Wä ala yic yööt juëc, ku yen ala ba piny la guiir tënë we. Na cie yic wët kënië, ñuët akëc lëk we. ³ Ku të cï yen la ba piny la guiir tënë we, ke yen abi dhuk ba we mat tëdië rin bæk rëér të töu yen thïn. ⁴ Ku dhël bï wek yet të le yen thïn anjeckë.”

⁵ Go Thomath lëk ye, “Bëny, yok aa kuc të le yïn thïn, ku buk dhël bï yok yet të tö yïn thïn ñic këdë?”

⁶ Go Jethu bëër tënë ye, “Yen ee dhël ku yic ku pür, acïn raan la tënë Wä të cïï yen riënkü.” ⁷ Ku lëk ke, “Ëmën cï wek ya ñic, ke wek aabï Wä ñic aya, ku ëmën yet tueñ, anjeckë ku acäk tñj.”

⁸ Go Pilipo lueel, “Bëny, nyuöth yo Wuur, yen ee kë wïcku yetök.”

⁹ Go Jethu bëër, “Yen acï ceñ apëi kek we, ku yïn ñajot yï këc ya ñic, Pilipo? Raan cä tñj, acï Wä tñj aya. Yenjö ë yïn ye lueel, ‘Nyuöth yo Wuur?’ ¹⁰ Këc gam yïn Pilipo, lõn rëér yen Wä yic ku Wä yayic?” Ku jõl Jethu lëk kocken ye buoøth, “Wël ca lëk we aacie wël bö bei tënë ya. Wä rëér yayic, yen ë luøide looi.

11 Gamkë wëtdië lən rëér yen Wä yic ku lən tō Wä yayic. Na liu gam ke gamkë rin luɔikië. **12** Wët yic alék we, raan gam wëtdië abi luɔi ya looi a looi, ku tëdët abi luɔidit tënë luɔidië a looi, rin ler yen tënë Wä. **13** Ku këriëec ébën bæk thiëec ë riɛnkië aba looi, rin bï lec Wun nyuɔoth rin Wënde. **14** Të thiëec wek këdäj ë riɛnkië, ka ba looi.

Athön bï Wëi Nhialic bën

15 “Na nhiarkë ya, ke we piŋ lööŋkië. **16** Yen abi Wä thiëec ku abi we yiék raan dët koc kony, ku ye Wëi ë yic bï rëér kek we akölriëec ébën. **17** Acin të bï koc pinyhom ye gam, rin acik lëu bïk tïj ku cïk lëu bïk ñic. Ku yeen anjëckë rin yen adöŋ kek we ku aciëŋ kek we.

18 “Wek aacä bï puɔl wepɛc, yen abi dhuk tënë we. **19** Aŋoot tëthin-nyoɔt ku koc pinyhom aaciï ya bï bën tïj ku wek aabä tïj, ku rin piiř yen, ke wek aabi pïr aya. **20** Të ler akoltui bën ka bæk ñic lən tō yen Wä yic ku lən rëér yen weyiic.

21 “Raan gam lööŋkië ku looi ke, yen ë raan nhiar ya. Ku raan nhiar ya abi Wä nhiaar, ku yeen aba nhiaar aya, ku yen abi rot nyuɔth ye.”

22 Go Judath lueel, ku yeen acie Judath Ithkariöt, “Bëny, bï rot lëu këdë ba rot nyuɔth yo ku cii rot nyuth koc pinyhom?”

23 Go Jethu bëer tënë ye, “Raan nhiar ya, ka piŋ wëtdië ku yeen abi Wä nhiaar, ku yok aabi bën tënë ye yok Wä buk pïr kek ye. **24** Raan cii ya nhiar acie wëtdië ye piŋ. Wët cäk piŋ tënë ya acie wëtdië, ee wët bö tënë Wä raan toc ya.

²⁵ "Wëlkä aaca lëk we ëmën njoot y n kek we. ²⁶ Ku
raan k c kony, W i Nhialic b i W a tu  c  i riенki 
yen abi we pi  c k ri  c  b  n ca l k we.

²⁷ “Döör aya nyääj piny ke we, ku döördie guüp ayiék we. Acä ye gäm we cimën ye koc piny ye yiék koc. Duökkë yiic ḥeér ku duökkë riöc. ²⁸ Acäk piŋ ke luεel tēnē we ēlä, ‘Yen ajiël ku yen abi la dhuk tēnē we.’ Na nhiarkë ya ke wek aabi puöth miët rin ler yen tēnē Wä, rin adit tēnē ya. ²⁹ Kënë aca lëk we ēmën ke ḥot këc rot guüp looi, na le rot looi ke bæk gam. ³⁰ Acä lëu ba jam apei kek we ēmën, rin jøŋ pinyñhom abö. Ku yeen acin riel tēnē ya. ³¹ Ku adhil koc pinyñhom ḥic lön nhiær yen Wä, yen ërin ye yen kérieëc ebën ye thön ya looi.

“Bäk, jiëlku tën.

15

Jethu yen abiëny yic

¹ “Yen abiëny yic ku Wä ë raan dom, ² yen ee kuat kér cie luok tö yaköu teem wei, ku teem kuat kér luok nhom, rin bï nyäc bï ñiec luok apei. ³ Wek aaci jäl piath rin piööc ca yiëk we. ⁴ Rëërkë akut yic kek ya, ku yen abië rëër akut yic kek we. Kér acie luok ë rot, alëu bï looi të rëër yen abiëc yic. Këya, acäk lëu bæk luok të cii wek rëër yayic.

⁵ “Yen abiēc ku wek aa kēr. Raan rēēr yayic ku yen yeiyic abī luōk apei, rin week acin kē lëukē bāk looi tē liu yen tēnē we. ⁶ Raan cie rēēr yayic ka ya cuat wei cīmēn kēr tim ku bī riel, ku kuat kērkä aabī kuōöt yiic ku cuet ke mēec tē bī kek dēp thīn. ⁷ Na rēērkē yayic, ku rēēr wēlkiē wepuōth ke kēriēec ēbēn bāk thiēēc ku wiēckē, ka bāk yōk. ⁸ Lec Wā aye

nyuɔ̥th t̥e lok wek ap̥i, ku k̥øya, ke wek aab̥i ya koɔ̥ki̥n ya buɔ̥th. ⁹ Wek aa nhiaar c̥im̥en n̥hi̥er Wä y̥en, r̥e̥r̥k̥e̥ n̥hi̥erdi̥e yic. ¹⁰ Na thekk̥e̥ l̥öøŋki̥e̥ ke wek aab̥i r̥e̥r̥ n̥hi̥erdi̥e yic c̥im̥en c̥i̥ y̥en l̥öøn Wä buɔ̥th yiic, ku r̥e̥r̥ n̥hi̥erde yic.

¹¹ “K̥en̥e̥ aca l̥ek̥ we, b̥i̥ mi̥et̥ puɔ̥ju̥ t̥o̥ t̥en̥e̥ ya t̥äu̥ wepuɔ̥th aya, ku b̥i̥ mi̥et̥ pi̥änd̥u̥ thäap̥ e̥ d̥it̥. ¹² Ku l̥öøndi̥e̥ ak̥in̥, n̥hiark̥e̥ r̥öt̥ c̥im̥en̥ c̥i̥ y̥en̥ we nhiaar. ¹³ N̥hi̥erdi̥t̥ tet̥ l̥eu̥ raan̥ b̥i̥ yi̥ek̥ m̥äthke̥, ee g̥em̥ w̥e̥ike̥ e̥ r̥ienken̥. ¹⁴ Ku wek aa m̥äthki̥e̥ t̥e̥ looi̥ wek k̥äk̥ ca l̥ek̥ we. ¹⁵ Wek aac̥ḁ̈ b̥i̥ b̥en̥ c̥o̥ol̥ aloony, rin̥ alony akuc̥ k̥äk̥ ye wun̥ baai̥ looi̥. Ku wek aaya c̥o̥ol̥ m̥äthki̥e̥, rin̥ c̥i̥ y̥en̥ k̥eri̥e̥c̥ e̥b̥en̥ ca pi̥n̥ t̥en̥e̥ Wä nyuɔ̥th we. ¹⁶ Aacie̥ wek c̥ḁ̈ l̥oc̥, ee y̥en̥ ac̥i̥ we l̥oc̥, ku wek aaca tooc̥ b̥äk̥ la b̥äk̥ la luui̥ ap̥i̥, luɔ̥i̥ b̥i̥ d̥öñ̥ ath̥e̥er. Ku Wä ab̥i̥ k̥eri̥e̥c̥ e̥b̥en̥ c̥äk̥ thi̥e̥c̥ e̥ r̥ienki̥e̥ yi̥ek̥ we, ¹⁷ k̥e̥ th̥ön̥ we ak̥in̥, n̥hiark̥e̥ r̥öt̥ kamkun̥.

Män kɔ̥c̥ pinynhom

¹⁸ “Na man kɔ̥c̥ pinynhom we, ke dhi̥elk̥e̥ tak̥ l̥on̥ c̥i̥ kek̥ ya kaŋ̥ maan̥. ¹⁹ Na we kɔ̥c̥ pinynhom, ke kɔ̥c̥ pinynhom aab̥i̥ we nhiaar rin̥ ye wek kacken̥, ku w̥en̥ c̥i̥ y̥en̥ we kuɛny bei̥ pinynhom, ke wek aacie̥ kɔ̥c̥ pinynhom, ku rin̥ e̥ w̥et̥ k̥en̥e̥, kɔ̥c̥ pinynhom aa man̥ we. ²⁰ Muɔ̥kk̥e̥ w̥et̥ ca l̥ek̥ we nhom̥, ‘Ac̥in̥ alony d̥it̥ t̥en̥e̥ b̥änyde.’ Na j̥örk̥e̥ ya, ke keek̥ aab̥i̥ we j̥öör̥ aya, na piŋ̥k̥e̥ w̥et̥di̥e̥, ke keek̥ aab̥i̥ w̥et̥duñ̥ piŋ̥ aya. ²¹ Ku keek̥ aab̥i̥ käkk̥ḁ̈ looi̥ e̥b̥en̥ t̥en̥e̥ we rin̥ ye wek kacki̥e̥, rin̥ kuc̥ kek̥ raan̥ c̥ḁ̈ tooc̥. ²² Na ya k̥e̥c̥ b̥en̥ ku c̥ḁ̈ jam̥ t̥en̥e̥ we, ηuɔ̥t̥ aa k̥e̥c̥ gup̥ la adumuɔ̥om̥, ku c̥it̥ em̥en̥ k̥älḁ̈, ac̥in̥ t̥e̥ b̥i̥ ke b̥en̥ puɔ̥l̥

15:12 Jn 13:34; 15:17; 1Jn 3:23; 2Jn 5   **15:20** Mt 10:24; Lk 6:40;
Jn 13:16

rin adumuöömken. ²³ Raan man ya, ee Wä maan. ²⁴ Na ya këc luɔikä kaŋ looi kamken, käk cïn raan cï ke kaŋ looi, ḥuöt aa cïn gup adumuööm, cït ḫemën këlä, aaci käk ca looi tñj, ku keek aa ḥot ke man ya ku Wä aya. ²⁵ Ku kënë adhil rot looi këya bï wët cï göt lönjen yic rot tiεεŋ, ‘Keek aa man ya ï path ke cïn wët yic.’

²⁶ “Raan kuɔony abi bën, Wëi Nhialic abi yiny Nhialic nyooth, ku yeen abö tënë Wä. Yeen aba tuöc we tënë Wä, ku yeen abi jam ï riεnkië. ²⁷ Ku week aya wek aabï jam ï riεnkië rin cï wek rëer ke ya thëer.

16

¹ “Kënë aca lëk we bæk gamdun cïi päl. ² Wek aabï cuɔp wei tën amat. Ku kaam abi bën, të bï kuat raan näk we ye tak lön na looi kënë, ke yeen aluui Nhialic. ³ Keek aabï käkkä looi tënë we, rin kuc kek Wä ku kuckë ya. ⁴ Käkkä aaca lëk we, rin aköl bï kek käkkä looi, ka jälkë tak lön cï yen ye kaŋ lëk we.

Luɔi Wëi Nhialic

“Wëlkä aa këc lëk we wääär tueŋ rin rëer yen kek we. ⁵ Ku ḫemën yen ala tënë raan cä tooc, ku anot cïn raan kamkun ya thiëec, ‘Na yïin lör dë?’ ⁶ Ku ḫemën cï yen ye lëk we, wek aaci puɔth jieth. ⁷ Wët yic alëk we, anjuëen tënë we lön jiël yen, rin na cä jiël ke raan koc kony acii bï bën tënë we. Ku na jäl ke yen aba la tuöc we. ⁸ Ku na bïi, ka bï nyuɔth koc pinynhom lön rëec kek rin wët adumuööm, ku rin wët ciεεŋ path ku wët luŋ Nhialic. ⁹ Keek aa rec rin wët adumuööm, rin këc kek ya gam, ¹⁰ rin wët

cieñ path cï ladië tënë Wä nyuoøth, ku kë cïi wek yen bï ben tüj. ¹¹ Ku keek aa rec rin luk, rin cï bëny pinynhom tén luök wei.

¹² “Yen ala käjuëc kök ba lëk we, ku ëmën aril yic bæk ke muk wenhüim. ¹³ Ku na bö Wëi Nhialic yen ë yic, ka bï we nyuoøth wël yith èbën. Yeen acïi bï jam wëlke ë rot, ku kák ye piñ aabï lëk we. ¹⁴ Yeen aba leec, rin bï yen këdiëñ ba lueel lööm ku nyuth we. ¹⁵ Käk Wä èbën aa käkkië, ku ë yen acï yen ye lueel lön bï Wëi kák ba yiëk ye lööm, ku jøl ke lëk we.

Rëec puöu ku miet puöu

¹⁶ “Añoot kaam thin nyoøt, ku wek aacïi ya bï tüj, ku na ben a kaam thin nyoøt ke we abï yen ben tüj.”

¹⁷ Go koc kök kam köcken ye buøøth lueel, “Kënë wëtde yic yenjö? Aye lëk yo, kaam thin-nyoøt ke week aacïi ya bï ben tüj, ku ben a kaam thin-nyoøt ku wek aabï ya tüj? Ku lueel aya, ‘Ee rin ler yen tënë Wä.’ ” ¹⁸ Gokë thiëc, “Kam thin-nyoøt kënë wëtde yic ako? Kë wic bï lueel akucku!”

¹⁹ Go Jethu njic lön wic kek ye bik thiëc, ku lëk ke, “Aca lueel, ‘Kam thin nyoøt ke wek aacïi ya bï tüj, ku na ben a kaam dët ke wek aabï ya tüj.’ Ye wët kënë yen yakë thiëc kamkun? ²⁰ Wët yic alëk we, wek aabï dhiau ku dhuöörkë apei, ku koc pinynhom aabï puöth miet, ku wek aabï puöth rëec, ku rëec piändun abï wel tënë we bï ya miet puöu. ²¹ Na thiök tik kek dhiëth ka rac puöu rin cï aköl reem ye yëët, ku na cï meth jäl dhiëëth ka areëem wën acïi ben tak rin cï yen puöu miet, rin cï yen meth dhiëëth pinynhom. ²² Ku acit kënë tënë we aya, wek aa rec puöth ëmën, ku wek aabä ben tüj,

ku wek aabii kueth miët ë puõu, kuat miët puõu cïn raan bï ye bëen nyaai tënë we.

²³ “Na la aköl kënë bëen ke wek aaciïi ya bï bëen thiëec këdäj. Wët yic alëk we, këriëec ëbën bæk thiëec ë riënkië abi Wä yiëk we. ²⁴ Yet yaköl acin kë cäk thiëec ë riënkië, thiëckë ku abäk yök, bï miët puõu dit tënë we.

²⁵ “Käkkä aake ya lëk we waal, ku të cïi yen bï bëen jam waal aci thiöök, ku yen abi ya jam tënë we wël la gëi rin Wä. ²⁶ Të le aköl kënë bëen, ke wek aabii Wä thiëec ë riënkië. Ku acä bï lëk we lõn bï yen ya röök ë riënkun tënë Wä, ²⁷ rin Wä anhiar we rin nhieer wek ya, ku rin cï wek ye gam lõn yen a ya bë tënë Nhialic. ²⁸ Yen abö tënë Wä ba bëen pinynhom, ku pinynhom aba puõl ku dhuõk tënë Wä.”

²⁹ Go kocken ye buoõth lëk ye, “Tïj, yïn ajam gëi ëmën ke yiï cïi ben jam waal. ³⁰ Acuk ñic ëmën lõn ñic yïn këriëec ëbën, ku yïn aaciïi tit bï yiï thiëec, rin wët kënë acuk ñic lõn bïï yïn tënë Nhialic.”

³¹ Go Jethu bëer tënë ke, “Cäk jäl gam ëmën? ³² Piënkë tëdäj abi bëen, ku aci thiöök ayic, të bï wek wëer bï ñek ala panden, ku wek aabä nyääj piny yatök. Ku acie yen yatök rot, rin Wä arëer kek ya. ³³ Wek aaca lëk kënë rin bæk aa tök kek yen, bæk döör yök. Koc pinynhom aabi we jöör, ku dëetkë wepuõth yen aciïi kärëc pinynhom lëu!”

17

Jethu aröök rin kocken ye buoõth

¹ Nawën cï Jethu wëlka thöl luel, ke ñëer yenyin nhial ku lueel, “Wä, aköl aci yëët. Yiëk lec Wëndu ku bï Wëndu yiï yiëk lec. ² Rin yïn aci bääny yiëk ye

koc nhiiüm ëbën, bï pïr akölriëec ca gäm ye yiëk koc ëbën. ³ Ku pïr akölriëec akïn, bï koc yï ñic lõn yïn ë Nhialic la cök, ku ñickë Jethu raan cï lõc ku döc wäär ca tuööc pinynhom. ⁴ Yen aci lecdú nyuøoth pinynhom, ku luai ca yiëk ya ba looi aca thääp. ⁵ Wä, gäm ya lecdú yïnhom tën ëmën, lec wäär rëér kamkua yok yï, wätheer ke piny këc cak.

⁶ “Yïn aca nyuøoth tënë koc ca yiëk ya pinynhom. Keek aake ye kacku, ku ë yïn aci ke gäm ya, ku keek aaci wëtdu gam. ⁷ Ke ëmën aŋickë lõn kériëec ëbën ca yiëk ya abö tënë yï. ⁸ Wä yen aci wët ca lëk ya lëk ke, gokë gam, ku aŋickë ayic yen lõn bïü yen tënë yï, ku acik gam lõn cï yïn ya tooc.

⁹ “Yen ë röök ë riënen. Yen acie röök rin koc tõ pinynhom, ee rin koc ca yiëk ya rin ye kek kacku. ¹⁰ Käkkië ëbën aa käkku, ku lecdië aye nyuøoth keyiic. ¹¹ Ku ëmën yen abö tënë yï, yen acii ben a raan rëér pinynhom, ku keek aatõ pinynhom. Wä dhëj, tit ke riël ë riënu, rin wäär ca yiëk ya, bïk aa tök cïmën yok yo yï. ¹² Wäär rëér yen ke ke, aaca muk riël ë riënu, keek aaca ke tiit ku acin töj cïi määär kamken. Arék ke raan wäär yen bï dhiel määär ë rot, rin bï wët cï göt athör theer wël Nhialic yenhom tiej. ¹³ Ku ëmën yen abö tënë yï, ku käkkä aa ya lueel ya ñoot pinynhom bï miët piändië rëér kepuöth ke dït alanden. ¹⁴ Yen aci wët lëk ke, go koc pinynhom ke maan, rin cïi kek ye koc pinynhom tën. Cïmën cïi yen ye raan pinynhom tën aya. ¹⁵ Yïn acä bï thiëec ba ke nyaai pinynhom, ku yïn aya thiëec ba ke tiit joñrac. ¹⁶ Keek aacie koc piiny tën cïmën cïi yen raan piny tën. ¹⁷ Mac ke wët yic, rin

wëtdü ë yic. ¹⁸ Keek aca ke tuooc pinyhom cimën ci yin ya tuooc pinyhom. ¹⁹ Yen ë rot mac ë riенku, ku bïk röt mac aya wët yic.

²⁰ “Yen acii röök riенken röt, yen aröök aya rin koc bï gam rin piööcden. ²¹ Yen aröök rin bï kek aa tök. Wä, cõl ke aaye tök yoyiic cimën tö yin kek ya ku yen kek yi. Cõl ke aaye tök rin bï koc pinyhom ye gam lõn ci yin ya tooc. ²² Yen aci lec ca yiëk ya, aca yiëk ke bïk aa tök cimën ye yok tök. ²³ Yen arëer keyiic cimën rëer yin yayic bïk aa tök ëbën, bï koc pinyhom nji lõn ci yin ya tooc, ku lõn nhiëer yin ke cimën nhiëer yin ya.

²⁴ “Wä, keek aaca yiëk ya, ku awiëc bïk rëer të rëer yen thïn, bïk lecdië tñj, lec ca yiëk ya, rin nhiëer yin ya wääär këc piny guo cak. ²⁵ Wä raan la cök, koc pinyhom aa kuc yi, ku yin ajiëc, ku kockä ajiickë lõn ci yin ya tooc. ²⁶ Yin aca nyuoath tënë ke, ku aba ñot luøi këya, rin bï nhiërdü tënë ya tö keyiic, ku ba töu keyiic aya.”

18

Jethu aci dom

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Tëwën ci Jethu röök këya, ke jiël kek kocken ye buoath ku teem wär cõl Kidron. Ku gör ë tö thïn tëenë, go Jethu la thïn kek kocken ye buoath. ² Ku Judath raan goony ye ë nji të ci yen la thïn, rin ci Jethu kañ röm thïn kek kocken ye buoath arak juëc. ³ Go Judath la gör yic kek akut apuruuk, ku koc kök luan Nhialic tiit, ci koc käk Nhialic ku koc akut Parathië tuooc thïn. Keek aake muk taoñ ku

mermer, ⁴ ku Jethu ë ɳic këriëec ëbën bï rot looi tënë ye, go ke lor nhium ku thiëecké, “Yeŋa wiëcké?”

⁵ Gokë bëer, “Ee Jethu raan Nadharet.” Go lueel, “Ee ɣen.” Ku Judath, raan gəony ye ë tö thïn ke ke. ⁶ Kaam wën lëk Jethu ye ke, “Ee ɣen,” Ke rij ciëen kekoth ku wiëkké piny. ⁷ Go Jethu ke ben thiëecké, “Yeŋa wiëcké?” Gokë lueel, “Ee Jethu raan Nadharet.”

⁸ Go Jethu lueel, “Aca lëk we wënthëer lòn ye yen ya. Na wiëcké ya, ke we päl kækä bïk jäl.” ⁹ Yeen aci jam këlä bï wët cï kaŋ lueel élä rot tiɛen tädë, “Wä, na cok a raan tökalinj kam koc ca yiëk ya, ka këc muör.”

¹⁰ Ku Thaimon Piter ë muk pal. Go miëet bei ku tök alony raandit kæk Nhialic ku teem yinyden cuëc wei. Ku alony ë col Malko. ¹¹ Go Jethu lëk Piter, “Dhuök paldu jøkgøde yic. Ye tak lòn cï ɣen areem cï Wä yiëk ya bï guum.”

Jethu aci yäth Anath nhom

¹² Go akut apuruuk kek bányden ku koc Itharel ke tit, Jethu dəm ku derkë, ¹³ ku kəŋkë yäth tënë Anath. Ku Anath ë ye wun tiŋ Kaipa, raandit kæk Nhialic ye ruɔ̄n kënë. ¹⁴ Ee Kaipa yen èci ye kaŋ lëk koc Itharel lòn ɳuëen yen bï raan tök thou rin koc.

Piter ajei Jethu

(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵ Go Thaimon Piter kek raan dët Jethu buɔ̄th, ku raan Jethu buɔ̄th kënë ë ɳic raandit kæk Nhialic guöp apei, go la kal pan raandit kæk Nhialic yic kek Jethu. ¹⁶ Ku döŋ Piter ayeer kal thok. Go atuny wën

ŋiēc kek raandit käk Nhialic dhuk ayeer, ku jieem kek nyen tit kal thok, ku biï Piter alonthïn. ¹⁷ Go nyen tit kal thok Piter thiëec, “Cii ye raan tök kam koc mony kënë buoøth?” Go Piter bëer, “Yei, yen acie raande.” ¹⁸ Ku wiir ë tö thïn, go aloony ku koc tit many cool took, ku këeckë many wén lõõm bik yõc. Go Piter la ku këec ke ke biï yõc aya.

*Jethu aluk raandit käk Nhialic nhom
(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)*

¹⁹ Go raandit käk Nhialic Jethu thiëec rin wët kocken ye buoøth, ku rin wët piööcde. ²⁰ Go Jethu bëer, “Yen ë cool jam akolaköl tënë raan ëbën koc nhium, ku piööcdië ëbën aya looi tën amat ku luanj Nhialic të ye koc Itharel guëer thïn. Ku yen acin kë ca kan lueel ke muoony. ²¹ Ku yenjö thiëec yin ya? Thiëc koc ci wëlkië piñ. Thiëc ke wël ca lëk ke, rin aa ñic wël ca lueel.”

²² Tewen ci Jethu jam këlä, go raan tök kam koc tit ke kääc thïn buoøok nyin ku lueel, “Cii riöc ba jam këlä tënë raandit käk Nhialic?”

²³ Go Jethu bëer tënë ye, “Na ca kuöc jam, ke lëk koc të ci yen kuöc jieem thïn. Ku na ye yic yen ca lueel, ke yenjö meñ yin ya?”

²⁴ Go Anath tuooc tënë Kaipa raandit käk Nhialic, ke ñot der cin.

*Piter aci Jethu ben jai
(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)*

²⁵ Piter ë ñot kääc tewen ke yõc mac. Go koc kök lueel tënë ye, “Cii ye raan tök kam abiöth ë mony kënë?” Go Piter jai ku lueel, “Yei, yen acie raande.”

²⁶ Go muoony tök kam aloony raandit käk Nhialic, ruäai kek raan wén ci Piter tök yic wei, jam ku

thiéëc, “Kéc yi tüj kek ye gör yic?” ²⁷ Go Pîter ben jai, ku kiu thon ajith nyin yic.

*Koc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato
(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)*

²⁸ Goké Jethu thel wei pan Kaipa ku yéthké pan bénnydit Roma, Pilato. Ku piny è ye nhiäknhiák dur yic. Go koc Itharel cii la aləñthiñ pan bénnydit, ku bik röt tiit ajuëec rin ci yai thiök, ku bik miëth Yan Ayum cïn yic luou cam. ²⁹ Go Pilato la ayeer tënë ke ku thiéëc ke, “Ye awäc ñö cäk yön ye mony kënë guöp?”

³⁰ Goké bëér, “Na cïn awuöc ci looi ñuöt akëcku bëei tënë yi.”

³¹ Go Pilato lëk ke, “Week gup lömkë ku luɔikë luk kë cüt löj cieen pandun.”

Go koc Itharel bëér, “Akéc puöl tënë yo buk raan tém thou.” ³² Kënë aci rot looi bi wët ci Jethu lueel rot tieen tede, wën lueel yen kuat thon bi yen thou.

³³ Go Pilato dhuk kal yic ku coäl Jethu ku thiéëc, “Ye yïn Bënyjaknhom koc Itharel?”

³⁴ Go Jethu bëér, “Wët kënë ye wëtdu aye koc kök kek ci ye lëk yi è riënkïe?”

³⁵ Go Pilato bëér, “Ye tak lön ye yen raan Itharel? Aa kacku guöp kek kocken dít käk Nhialic, kek aa bii yi tënë ya. Yeñö ca looi?”

³⁶ Go Jethu bëér, “Bäänydië acie bääny pinynhom. Na bäänydië ye kën pinynhom, ñuöt kackië aaci thör bi yen ciü tëeu koc Itharel cin. Acie käya, bäänydië acie kën pinynhom tën.”

³⁷ Go Pilato ben thiéëc, “Yïin, ye bënyjaknhom?” Go Jethu bëér, “Aye lueel lön ye yen bënyjaknhom.

Yen aci dhiëëth ku yen aci bën pinynhom rin wët töj kënë, ba jam wët yic. Ku kuat raan cï yic njic ë wëtdië piñj.”

³⁸ Go Pilato thiëëc, “Ku yic ye kën njö?” Ku ben dhuk ayeer tënë koc Itharel ku lëk ke, “Acin awuöc ca lëu ba yök yeguöp bï ye luök wei. ³⁹ Ku yeen ë wët piändun ba raan töj cï mac lony rin Yan Ayum cïn yic luou. Wiëckë ba Bënyñaknhom koc Itharel luöny we?”

⁴⁰ Gokë dhuök ye ke loi kieeu, “Acie käya! Acie yen wicku. Barabath yen awicku.” Ku Barabath ë ye cuär koc rum.

19

Jethu aci tem thou

(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

¹ Go Pilato Jethu däm ku col athat. ² Ku jol apuruuk kér thii tim la kuøoth riic yiic ku ñek kek yenhom, ku tœükë alanh mathiäj yeköu, ³ ku bükkë tënë ye ku luelkë, “Madho, Bënyñaknhom, Bëny koc Itharel,” ku mañkë nyin.

⁴ Go Pilato bën dhuk ayeer ku lëk koc wën cï kenhüüm kut, “Yeen aba thël ayeer tënë we tënë, ku bæk tüj lön cïn yen té bï yen awuöc yök yeguöp ba luök wei.” ⁵ Käya, go Jethu bën ayeer ke cen ñakñak cï looi kuøoth ku alanh mathiäj yeköu. Ku lueel Pilato tënë ke, “Yen kün, yen raan!”

⁶ Nawën tüjkë, ke koc käk Nhialic ku koc tit kiu ku luelkë, “Piäät tim cï rïüu köu.” Go Pilato lëk ke, “Damkë kek we bæk piäät tim cï rïüu köu, yen akëc awuöc yök yeguöp.”

⁷ Gokë wët dhuk, “Yok aa la lön ciεεηda ye lueel lön dhil ye nök, rin aci lueel lön ye yen Wën Nhialic.”

⁸ Nawën piŋ Pilato wët kënë, ke riöc apei. ⁹ Ku dhuk kal yic ku thiëec Jethu, “Yïin bääär tënë?” Go Jethu biët ku cii bëér thok acin. ¹⁰ Go Pilato lëk ye, “Cii wic ba jam kek ya? Tak yïnhom lön nadë ke yen ala riel ba yï puöl, ku yen ala riel aya ba yï col apiëet tim cii rïiu köu.”

¹¹ Go Jethu bëér, “Yïn ala riel tënë ya rin cii Nhialic ye yiëk yï, ku ë yen ale raan cä tääu yïcin guöp awuöc rac apei.”

¹² Nawën piŋ Pilato wëlka, ke wic apei bï dhël yok bï yen Jethu puöl. Go koc Itharel kiu tënë ye ku luelkë, “Të lony yïn ye ka ye nyooth lön cii yïn määth kek Bënyjaknhom. Kuat raan rot looi bï ya bënyjaknhom, ee raan ater Bënydan ñaknhom.”

¹³ Nawën piŋ Pilato ë wëlka, ke thel Jethu ayeer ku nyuuc thöny luk tõ laar col, “Piny cii guiir kuör,” Ku ë col Gabata thoŋ koc Itharel. ¹⁴ Ku aköl kënë yen aköl guiir koc röt rin Yan Ayum cïn yic luou. Nawën tëcít aköl ciel yic, ke lëk Pilato koc Itharel, “Bënydun ñaknhom akïn!”

¹⁵ Gokë kiu tënë ye, “Näk! Näk! Piääät tim cii rïiu köu!” Go Pilato ke thiëec, “Wiëckë ba Bënydun ñaknhom piääät tim cii rïiu köu?”

Go koc käk Nhialic bëér, “Bänyda ë tök, ee bënyjaknhom Roma!”

¹⁶ Go Pilato ke yiëk Jethu bïk la piääät tim cii rïiu köu.

*Jethu aci piääät tim cii rïiu köu
(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)*

Gokë Jethu dəm. ¹⁷ Ku ler ayeer ke ket timden cī riiu, ke jiël geeu bī la tē col Golgotha. (Ku wëtde yic, gən la guen-ŋenj cīt apen nhom raan.) ¹⁸ Ku jəlkë piäät tim cī riiu kōu. Ku piëetkē kōc karou aya tiim cī riiu kōjth, raan tök lən cuëc ku raan dët lən cam. Ku Jethu ciel kamken. ¹⁹ Go Pilato awuōc göt bī tääu tim cī riiu nhom. Ku kën cī göt akin, “JETHU RAAN NADHARET, BƏNYNAKNHOM ITHAREL.” ²⁰ Ku kōc juëc aake cī kēnë kueen, rin tēn cī Jethu piäät tim cī riiu kōu thīn, aciï meç ke geu. Ku wët ecië göt thoñ kōc Itharel ku thoñ kōc Roma ku thoñ Gırık. ²¹ Go kōcdit kák Nhialic Itharel lëk Pilato, “Duk ye göt, ‘Bənyŋaknhom kōc Itharel,’ anjuëen ba göt, ‘Aci mony kēnë lueel, yen ë bənyŋaknhom kōc Itharel.’ ”

²² Go Pilato bëér, “Kë ca göt arëer ke ca göt.”

²³ Nawën cī apuruuk Jethu piäät tim cī riiu kōu, ke löm aläthke ku tekké keyiic ḥuan, aban tök tēnë apuruök tök. Ku lömkë alanh kōu aya cī kōc këdiët tök, jəok yeiyeth yet piny. ²⁴ Ku luelkë kamken, “Dukku tem kōu, cuëtku gëk buk tij bī löony tēnë ḥa.” Kēnë aci rot looi bī wët cī göt athör theer wël Nhialic yic rot tieŋ tēde,

“Keek aaci aläthkië tek kamken, ku cuëtkë gëk rin alanhdiën kōu.”

Kēnë yen aci apuruuk looi ayic.

²⁵ Ku tëthiök kek tim cī riiu Jethu, diäär aake kääc thīn, man ku nyankën ë man, Maria tij Klopath ku Maria Magdalena. ²⁶ Nawën tij Jethu man ku raan ye buoøth nhieer ke kääc aya ë tëen, ke lëk man, “Tik manħdu akin.”

²⁷ Ku ben lëk raan ye buoøth wën, "Moor akïn." Ku yaköl guöp ke wïc raan ye buoøth awën piny paande.

Jethu aci thou ayic

²⁸ Nawëñ ñic Jethu lõn cï këriëec ëbën thäap, ke lueel bï wët cï göt athör theer wël Nhialic yic rot tieëñ, "Vëñ anëk rou."

²⁹ Ku töny cü thiäŋ muön wac ë tö thiin, gokë alath luöt möu yic, ku tœ̄ukë wai thok, ku yœkkë yethok.
³⁰ Nawöc cü Jothu muär wac jecce ka luec. "Wüt a cü"

⁵⁰ Nawen ci Jethu muñh wac jooc ke lueel, "Wet aci thääp." Ku gut yenhom piny ku thou.

Jethu acī gut puōu

³¹ Go kœc Itharel Pilato thiëec bï ke puöl bïk kœc
cï piäät tiim cï riüu köth dhoñ kuöl, ku nyεeikë
guäpkен tiim cï riüu köth. Ku ë loikë këlä rin ye yen
aköl niën Dhiëc, ku acik ye wïc bï guäpkен rëér tiim
cï riüu köth aköl niën Dätem, rin yen aköl yandit
apei. ³² Go apuruuk la ku dhoñkë kuöl raan tök
ku kuöl raan dët, ë kœc cï piäät tiim cï riüu köth kek
Jethu. ³³ Nawën bïkkë ténë Jethu, ke tïjkë lön cï yen
thou ku cïk ben dhoñ kuöl. ³⁴ Go apuruöñ tök Jethu
gut pužu tøñ, go riëm ku pii kuër nyin yic. ³⁵ Ku
raan cï kënë tij aci lueel rin bï wek ye gam aya.
Wët cï lueel ë yic, ku yeen anjic lön ye yen wët yic
yen lueel. ³⁶ Kënë aci rot looi bï wët cï göt athör
theer wël Nhialic yic rot tieen, “Acïn yuɔɔmden bï
dhoñ.” ³⁷ Ku ben lueel tëdët athör yic ëlä, “Ku aabï
daai raan yen cïk gut.”

Jethu aci thiök

19:28 Wk 69:21; 22:15

19:36 B.bei 12:46; Kn 9:12; Wk 34:20

19:37 Dhäk 12:10; Ny 1:7

³⁸ Nawën ë kënë cök ciëen, ke Jotheper raan gen Arimatheo bɔ tënë Pilato ku thiëec bï guöp Jethu nyaai. (Jotheper ë ye raan Jethu buoøth cï gam, ku aye moony rin riööc yen bäny Itharel.) Go Pilato lëk ye lön cï guöp puöl tënë ye. Go Jotheper la ku le nyaai. ³⁹ Go Nikodemo, raan wääär cï kanj la tënë Jethu wakšu, rot mät Jotheper ku ë muk miök njir cöl mira cï liäap wäl dët cöl aloe. ⁴⁰ Go röör wën karou guöp Jethu lööm ku derkë köu alath ke cï wäl njir tääu thïn, rin kënë yen ë të ye koc Itharel guiër guöp raan cï thou bï jäl thiök. ⁴¹ Ku tewen cï Jethu nök thïn gör ë tõ thïn, ku ranj yam ë tõ gör yic, ku ë cïn raan cï kanj thiök thïn. ⁴² Ku rin bï yen aköl yan koc Itharel nhiäk, ku rin thiök ranj aya, gokë guöp Jethu tõjü thïn.

20

Ranj acï yic lääu

¹ Riel yic aköl Nhialic ke piny ñot la durdur, ke Maria Magdalena la ranj nhom, go alel tij ke cï nyaai ranj thok. ² Go rij tënë Thaimon Piter, ku tënë raan dët Jethu buoøth nhiëer Jethu, ku lëk ke, “Koc aacï Bëny nyaai ranj yic ku akucku të cï kek ye tääu thïn.”

³ Go Piter ku raan Jethu buoøth dët wën lööny dhöl, ku lekkë ranj nhom. ⁴ Ku keek aake la ke kat kedhie, go raan Jethu buoøth dët wën kat apei tënë Piter, ku ye yen kaj yet ranj nhom. ⁵ Go gunj ku tij alanh wääär cï Jethu der, ku akëc la aløñthïn. ⁶ Go Thaimon Piter guabén ku ler ranj yic. Go alëth tij ke rëér piiny, ⁷ ku alanh cï Jethu kum nhom écii rëér kek alëth kök, écì mat yic tëde rot. ⁸ Go raan Jethu

buoøth dët wën cï kanj yet rañ nhom jäl la alønthon, ku gem. ⁹ (Ku keek aake ñot ke këc wët athör theer wël Nhialic deet yic, athör ye lueel lön bï yen rot dhiel jöt thou yic.) ¹⁰ Go koc ye buoøth jal dhuk bei.

Jethu aci rot nyuöth Maria Magdalena

¹¹ Kaam wën Maria ë kääc ayeer tëthiääk kek rañ ke dhiau. Ku tewen ñot dhiëeu yen ke guöñ ku luiit rañ yic, ¹² Ku tñj atuuç nhial cï ruk alëth yer karou, ke rëer tewäär cï guöp Jethu tööu thïn, tök të la yenhom ku dët të la yecök. ¹³ Gokë thiëec, “Tik, ye rin ñö dhiëeu yïn?” Go lueel, “Keek aaci Bänydië nyaai, ku akuöc të cï kek ye tääu thïn.”

¹⁴ Kaam wën lueel yen kënë, ku jol wel yenyin ke tñj Jethu ke kääc yeljöm, ku akëc ñic lön ë yen Jethu. ¹⁵ Go Jethu thiëec, “Tik, ye rin ñö dhiëeu yïn? Yenja wïc?” Go tak lön ë yen raan lui dom yic, ku lëk ye, “Bëny, na ye yïn cï ye nyaai, ke lëk ya të cï yïn ye tööu thïn, ku yen abi la ba la lööm.”

¹⁶ Go Jethu lëk ye, “Maria.” Go yenhom wël ye ku lueel thoñ koc Itharel, “Rabuni,” ku wëtde yic, “Raan piööc.”

¹⁷ Go Jethu lëk ye, “Duk ya gót rin yen ñot ya këc yet nhial tënë Wä. Ku yïn lõor tënë wämäthkië ku lëk ke, ‘Yen adhuk ciëen tënë ye, yen ë Wä, ku ye Wuurdun, Nhialicdië ku ye Nhialicdun.’”

¹⁸ Go Maria Magdalena jäl ku le lëk koc ye buoøth lön cï yen Bëny tñj, ku lëk ke wël cï Jethu lëk ye.

Jethu aci rot nyuöth kocken ye buoøth

¹⁹ Nayon thëei ya aköl Nhialic wën, ke koc ye buoøth aake cï röt mat yön cï riit thok, rin riööc kek bany Itharel. Go Jethu bën ku këec kamken ku lueel, “Bï döör rëer kek we.” ²⁰ Wën cï yen jam këlä,

ke nyuth ke yecin ku yelöm. Go koc ye buoøth puöth miet apei wén tij kek Bëny. ²¹ Ku ben Jethu lëk ke, “Bï döör rëér kek we, cimën ci Wä ya tooc, ke wek aa ba tooc aya.” ²² Wén ci yen jam këlä, ke jol wëei kenhüim ku lueel, “Lömkë Wëi Nhialic. ²³ Na pälkë adumuööm koc piny, ka pël piny, na cäk ke pël piny, ka ci pël piny.”

Jethu ku Thomath

²⁴ Ku Thomath, col Acueek, raan tök kam koc kathiäär ku rou ye buoøth, ee liu thün wén bii Jethu. ²⁵ Go abiöth kök lëk ye, “Bänyda acuk tij.”

Go Thomath lëk ke, “Na cie tötöök wääär ci ye piäät kek tiëj yecin, ku tääu yacin è tötöökkä yiic, ku tääu yacin yeyou aya, ka cä køj gam.”

²⁶ Nawën nin kabët cök, ka abiöth aake ci röt ben mat yot ku Thomath è rëér thün ke ke, ku yot èci riit thok. Go Jethu ben kööc kamken ku lueel, “Bï döör rëér kek we.” ²⁷ Ku jol lëk Thomath, “Tääu yicin tén, ku tij ciënkië ku jot yïköt ba yicin tääu yayou. Päl kënë yin käj dhööl yiic, ku gam!” ²⁸ Go Thomath bëer, “Bänydië ku Nhialicdië.”

²⁹ Go Jethu lëk ye, “Ca gam rin ci yin ya tij? Ye këpuøth bi yiëndë ténë koc bi gam ke këc ya tij!”

Wët wic athör kënë bi nyuöth koc

³⁰ Jethu aci kädit jäj göi looi kocken ye buoøth nhüim, ku keek aa këc göt athör kënë yic.

³¹ Ku käkkä aaci göt rin bæk gam lön ye Jethu Wén Nhialic ci lœc, ku bæk pür yök è riënke te ci wek gam.

21

Jethu acī rot nyuōth koc ye buōth kadhorou

¹ Nawēn ë käkkä cök ciëen ke Jethu ben rot nyuōth kocken ye buōth wär Tiberia yōu. Ku tē cī luöi ye akün. ² Thaimon Pîter kek Thomath (col Acueek), ku Nathaniel (raan Kana pan Galilia), ku wëet Dhubedï, ku koc kök karou Jethu buōth, aake rëer têtök ëbën. ³ Go Thaimon Pîter lëk koc wën, “Yen ala mei.”

Gokë lëk ye, “Yok aabïi cath kek yi.” Gokë la ku lek riäi yic, ku acin kë cik däm ë wëer kënë yic ëbën.

⁴ Tëwën bïi aköl nyin, ke Jethu ë käac wär yōu, ku akëc kocken ye buōth njic lön ë yen Jethu. ⁵ Go lëk ke, “Riënythii, cïn kë cäk däm?” Goke bëer, “Acin kädän.”

⁶ Go lëk ke, “Cuatkë buoi løy cuëny riäi, ku kän aa bæk däm thïn.” Gokë buoi cuat ku göök ke bïk miit rin juëc rec apei.

⁷ Go raan Jethu buōth nhieer Jethu lëk Pîter, “Kën ë Bëny.” Nawēn piñ Thaimon Pîter lön ye yen Bëny, ke ruk alanhde yeköu (rin cī yen aläthke däk bei ëbën) ku thuëet wiir. ⁸ Go abiöth kök lök bën ke cath riäi, ke thel buoi ke cī thiäy rec. Ku keek aake cïi mec apei kek agör, aake cït akääth bian tök. ⁹ Nawēn keeckë piny ke tij many ë miim ke dëp ku rec ke cī tääu mëec kek ayup. ¹⁰ Go Jethu lëk ke, “Bëëikë rec abëk rec awën cäk däm.”

¹¹ Go Thaimon Pîter la riäi yic ku miit buoi wär thok ke cī thiäy rec dït, ku rec ëbën aa buoat ku thiärdhiëc ku diäk. Tëwën cök rec juëc këlä, buoi akëc yic reet. ¹² Go Jethu lëk ke, “Bäk, miëthkë.” Ku

acïn raan tök kam koc ye buoath ci ye cak thiëec, “Ye yin ña?” Rin ñic kek ye lön ye yen Bëny. ¹³ Go Jethu rot cuat ku lööm ayup ku yik ke ku ben looi käya kek rec.

¹⁴ Kälä, Jethu aci rot nyuöth koc ye buoath kën yen yic diäk, tewen ci yen rot jöt kam koc ci thou.

Jethu ku Piter

¹⁵ Wën ci kek müth ke lëk Jethu Piter, “Thaimon wën Joon, nhiar ya apei tën té nhieer kockä ya?”

Go bëer, “Ee käya Bëny, anjic lön nhieer yen yi.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath.” ¹⁶ Ku ben Jethu lëk ye, “Thaimon, wën Joon nhiar ya apei?”

Go bëer, “Ee käya Bëny anjic lön nhieer yen yi.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath.” ¹⁷ Ku ben Jethu thiëec arak dët ye kek diäk, “Thaimon, wën Joon nhiar ya?”

Go Piter puöu dak rin ci Jethu ye thiëec arak dët ye kek diäk, “Nhiar ya?” Ku lëk ye, “Bëny, yin anjic kériëec ebën, ku yin anjic lön nhieer yen yi.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath, ¹⁸ Wët yic alëk yi, wäär ñot ye yin riénythii ke yin ye rot guiir ku lör té wic piändu, ku té bi yin dhiop ke yin abi yicin yaak tueñ, ku raan dët abi der ku thel yi té cii wic ba la thün.”

¹⁹ Käkkä aaci Jethu lueel bi nyuöth Piter té bi yen thou thün, ku bi koc col aaye Nhialic leec thün. Ku jol Jethu lëk ye, “Buoth ya.”

Jethu ku raan dët ye buoath

²⁰ Go Piter yenhom wel ku tiñ raan dët ye buoath nhieer Jethu ke buoth ke, raan wäär thiäak kek Jethu wäär müth kek, ci Jethu bën thiëec elä, “Bëny,

yenja bï yi la gaany?” **21** Wën tñj Pïter ye, ke lëk Jethu, “Bëny, na raan dëtë, bï yiëndë?”

22 Go Jethu bëër, tënë ye, “Na wiëc bï pïr yet aköl bï yen bën, ke yenjö tënë yi? Yïin ëmën buøth ya.”

23 Go wët thiëi piny kam kœc buøth Jethu lön raan Jethu buøth kënë acïï bï thou. Ku akëc Jethu lueel lön cïï yen bï thou. Acï lueel, “Na wiëc bï pïr yet aköl bï yen bën ke yenjö tënë yi?”

24 Raan kënë yen ë raan Jethu buøth jam käk cï tñj, ku yen ë gët ke aya, ku aŋic lön wët cï lueel ë wët yic.

25 Ëmën käjuëc kök aatö thïn, käk cï Jethu looi. Na ke cï gät piny ëbën, tök ku tök, ke yen aya thööñ lön piny ëbën acïï lëu bï athör gät jöt.

Lëk yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka, Southwestern)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dinka, Southwestern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Dinka, Southwestern

dik

Sudan

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dinka, Southwestern

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

d94b9d26-33ff-5c4e-819f-5bfe86ac9e55